

**POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V
PRAZE**

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminální policie

Renaissance pravicového terorismu

The renaissance of right wing terrorism

Diplomová práce

Vedoucí práce:

doc. PhDr. Marián Brzybohatý Ph.D.

Autor práce:

Bc. Kateřina Cacáková

Praha

2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 22.2.2022

Kateřina Cacáková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu své diplomové práce doc. PhDr. Mariánu Brzybohatému Ph.D. za cenné rady, vstřícnost při konzultacích a pomoc při zpracování této práce.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá rozčleněním základních pojmů, jako je radikalismus, extremismus, terorismus a dalších pojmů, souvisejících s pravicovou ideologií. V následující části se snaží o zmapování historického vývoje pravicového terorismu ve vybraných státech. Dále pak popisuje vybrané pravicové teroristické útoky ve světě, se zaměřením na psychologický profil pachatelů. Následující kapitola je zaměřena na sekundární analýzu veřejně dostupných dat o pravicovém terorismu, na základě těchto dat jsou specifikovány jednotlivé faktory, které by mohly ovlivnit nárůst pravicových útoků a radikalizaci jejich pachatelů. Poslední část práce má prostřednictvím dotazníkové metody přiblížit, zda veřejnost má povědomí o pojmu pravicového terorismu.

KLÍČOVÁ SLOVA

antisemitismus, extremismus, xenofobie, islamofobie, multikulturalismus, pravice, radikalizace, terorismus

ANNOTATION

Diploma thesis is concerned with doing division of basic terms, like radicalism, extremism, terrorism and other terms, contains with right-wing ideology. Next part is tried to maps historical developments of right-wing terrorism in chosen countries. Another part of thesis describe right wing attacks in the world contains to psychological profile of perpetrators. Next chapter is concerned with secondary analysis public informations about right wing terrorism. On base of those chapter are specified each factors, which could affect increase of right wing attacks and radicalization of its perpetrators. Last part use questionnaires method approaching awarness about right wing terrorism in public.

KEY WORDS

antisemitism, extremism, xenophobia, islamophobia, multiculturalism, right-wing, radicalization, terrorism

Obsah

Úvod	8
1 Vymezení základních pojmů	9
1.1 Radikalismus	9
1.1.1 Radikalizace	10
1.2 Extremismus	10
1.3 Terorismus	12
1.3.1 Teror	15
1.3.2 Pojem politika a ideologie	15
1.3.3 Fundamentalismus a islamismus	16
1.4 Druhy terorismu dle ideologického smýšlení	17
1.4.1 Politický terorismus	17
1.4.2 Environmentální terorismus	19
1.5 Vzájemné vztahy pojmů	20
2 Vymezení pravice a související pojmy	21
2.1 Pravice a levice	21
2.2 Krajní pravice a ultrapravice	22
2.3 Populismus	23
2.4 Nacionalismus a šovinismus	23
2.5 Fašismus	24
2.6 Neonacismus a neofašismus	24
2.7 Domácí terorismus	25
2.8 Imigranti a národnostní menšiny	26
2.9 Antisemitismus, xenofobie, rasismus, homofobie, islamofobie, multikulturalismus	27
3 Historický vývoj pravicového terorismu ve vybraných státech	29

3.1 Československo	29
3.2 Česká republika	31
3.3 Německo po 2. světové válce	33
3.4 Spojené státy americké	38
4 Sociálně psychologická analýza	43
4.1 Dyllan Roof	43
4.2 Anders Breivik	44
4.3 Brenton Tarrant	47
5 Sekundární analýza	49
5.1 Europol	49
5.2 Analýza pravicového terorismu ve vybraných státech z dat Global Terrorism Database	56
5.2.1 Velká Británie	58
5.2.2 Německo	64
5.2.3 USA	69
6 Faktory ovlivňující pravicový terorismus	74
6.1 Migrace	74
6.2 Politická scéna	74
6.3 Nedostatečná kontrola prostředí internetu a komunikace	75
6.4 Hoax a fakenews	77
6.5 Sociální nerovnost a ekonomické problémy	77
7 Dotazníková metoda	78
7.1 Vyhodnocení dotazníku	78
Závěr	93
Seznam příloh	95
Přílohy	96

Dotazník.....	96
Seznam literatury.....	99
Monografie	99
Časopisecké články	103
Webové stránky a elektronické zdroje.....	103
Seznam grafů	112
Seznam tabulek.....	113

Úvod

Pro svou diplomovou práci jsem zvolila téma Renesance pravicového terorismu. Toto téma jsem si vybrala z toho důvodu, že mě zajímalo, zda je možné, aby se pravicový terorismus více rozšiřoval, a může tak být výraznější hrozbou pro společnost. Pro svou práci jsem si stanovila hypotézu, zda má pravicový terorismus vzrůstající tendenci. Dále jsem pak chtěla přiblížit faktory, které mohou radikalizaci pravicových teroristů ovlivnit.

V první části práce jsem se zaměřila na vymezení základních pojmů jako je radikalismus, extremismus, terorismus a vzájemné vztahy těchto pojmů. V další části jsem se soustředila na pojmy, které charakterizují pravicový terorismus a souvisí s ním. Následně jsem zakomponovala retrospektivní kapitolu, která se zabývá historií pravicového terorismu ve vybraných státech.

Třetí kapitola se zabývá vybranými pravicovými skutky na světové scéně, ve kterých se snažím zaměřit na psychologickou stránku osobnosti pachatele.

V následující kapitole jsem využila metodu sekundární analýzy veřejně dostupných dat, z internetových databází. V této analýze přibližuji počty útoků v jednotlivých vybraných státech, dále pak využití zbraně, motiv útoků, pachatelů spáchaných útoků. Tyto údaje byly graficky zpracovány a doplněny drobnou rešerší, která by měla dokreslovat aktuální situaci a historické milníky, které mohly ovlivnit motivaci pravicových teroristů.

Výstupem z těchto dvou kapitol je pak definování jednotlivých faktorů, které mohou mít vliv na vzrůstající tendenci.

V poslední části své práce jsem využila dotazníkovou metodu, která měla na podkladě odpovědí respondentů potvrdit či vyvrátit hypotézu, zda má veřejnost povědomí o pojmu pravicového terorismu. Doplnující otázkou potom bylo, zda z něj má obavu.

1 Vymezení základních pojmů

V následující kapitole se pokusím přiblížit základní pojmy, které jsou pro tuto práci klíčové.

1.1 Radikalismus

Radikalismus vychází z latinského pojmu radix a je překládán jako kořen. Za radikální označujeme kritický postoj osoby, které chtějí měnit nebo zlepšit politické poměry, nejsou však v rozporu s demokratickým politickým systémem a přestože se nachází téměř na okraji takového systému, pohybují se v jeho ústavním rámci. Vyznačuje se však podporou politických stran, obhajujících důslednější změnu v různých odvětvích, odlišujících se od stran tradičních. Radikál, tedy stoupenec radikalismu, je i takový člověk, který takové změny nejen podporuje, ale i sám provádí. Pro lepší představu můžeme použít příklad, radikál může bojovat například za znovuoobnovení trestů smrti či zákaz potratů. Radikální chování se tedy těžko vymezuje, je odvislé od tradičních hodnot a zvyklostí v dané společnosti. Jinými slovy například část polské společnosti a politická reprezentace zakazuje potraty, takže radikálním se zde může stát člověk, který jejich vykonávání naopak bude podporovat.¹

¹ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013 .ISBN 978-80-7380-427-5, 12 s.

DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002. ISBN 80-86477-07-X, 10 s.

1.1.1 Radikalizace

Pojem radikalizace je obtížně definovatelným, lze jej chápat z mnoha úhlů pohledu. Definice existuje mnoho a nejsou zcela stejnorodé, to se odvíjí i od různého chápání z pohledu různých právních systémů jednotlivých států. Například Švédská bezpečnostní služba Säpo uvádí následující: „*Radikalizace může být proces, který vede k ideologickému nebo náboženskému aktivismu k zavedení radikálních změn ve společnosti anebo proces, který vede jednotlivce nebo skupinu k použití násilí k dosažení politických cílů*“.²

Danics v jedné ze svých publikací uvádí, že je velmi důležité oddělovat pojmy aktivismus a radikalismus, přičemž i to je velmi obtížné a doposud je to předmětem diskuzí. Aktivismus lze dle něj chápat jako připravenost a odhodlanost k politickému násilí, radikalismus pouze jako ochotu zapojení se do nezákonných a násilných politických akcí.³

1.2 Extremismus

Pojem odvozený od latinského slova Extremus (v překladu krajní, nejzazší), evokuje, že se jedná o jev, který se bude odlišovat od aktuálně uznávaných a dodržovaných norem. Extremismus se jednoznačně vymyká demokraticky smýšlejícím politickým hodnotám, je silně vyhraněný, bezohledný, nekompromisní a využívá prostředky, překračující právní rámec státu.

² DANICS Štefan, Ondřej Kolář, Iva Lišková, Jiří Procházka. *Problematika extremismu a identifikace příznaků radikalizace v prostředí věznic ČR*. 1.vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-522-6, 12-13 s.

³ DANICS Štefan, Ondřej Kolář, Iva Lišková, Jiří Procházka. *Problematika extremismu a identifikace příznaků radikalizace v prostředí věznic ČR*. 1.vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-522-6, 15 s.

Definice, kterou najdeme na webových stránkách Ministerstva vnitra ČR, zní následovně: „*Extremismus je vyhraněný ideologický postoj, který vybočuje z ústavních, zákonných norem, vyznačuje se prvky netolerance, útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí, ať již přímo nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický systém systémem nedemokratickým (totalitním nebo autoritářským režimem, diktaturou, anarchií)*“.⁴

Bezpečnostní informační služba využívá termín extremismus pro označení krajně vyhraněných, demokracii nepřátelských postojů a ideologií, jejich nositelů a dalších souvisejících jevů a aktivit. Zdůrazňuje, že s extremismem se můžeme setkávat jak na pravém, tak i levém konci politického spektra. Rozličnost extremismu je patrná nejen vlivem politického zaměření tedy na pravicový či levicový, ale můžeme ho rozdělovat například i na extremismus náboženský, ekologický, národnostní či politický. Právě politický extremismus se snaží o oslovení velkých skupin veřejnosti, směřuje k převzetí státní moci. Takový typ extremismu je velmi často spojován s kladným vztahem k násilí. Tyto faktory mohou často vyústit v politický terorismus.⁵

⁴ MVCR.cz, *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online], [cit. 1.10.2021]. Dostupné na <http://www.mvcr.cz>

⁵VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-427-5,11-14 s.

DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002. ISBN 80-86477-07-X, 10 s.

Tabulka 1 – Grafické znázornění pojmů, Zdroj: STÖSS, R. *Rechtsextremismus im vereinten Deutschland*. 1. vyd., Bonn: Friedrich Ebert Stiftung, 1999. 18. str

Ultralevicové síly		Ultrapravicové síly		
Levicový extremismus	Levicový radikalismus	<i>Demokratický střed</i>	Pravicový radikalismus	Pravicový extremismus
Ústavně-konformní demokratické spektrum, definované demokratickým řádem				

1.3 Terorismus

Nejzazší formou procesu radikalizace je teroristické smýšlení. Terorismus je pojem, který slyšíme v masmédiích v podstatě denně, v rozhovorech obyčejných lidí našlo slovo terorista své místo a pojem samotný evokuje něco, z čeho máme strach, co je pro nás obavou či hrozbou. Takové pocity v nás totiž mají vyvolávat i samotné teroristické útoky. Jedna z mnoha definic, které můžeme aplikovat, byla vytvořena ve druhé polovině 21. stol. a zněla takto:

„Terorismus je propočítané násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus obsahuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen.“

Pojem samotný je využíván v akademických textech, v úředních a bezpečnostních dokumentech, v právním světě, ale i obecně, tak jak ho známe z pojetí veřejnosti a médií. Z výše uvedeného, bychom mohli nabýt dojmu, že terorismus je novodobým pojmem a fenoménem. Není tomu tak, s teroristickými útoky a činy se lidstvo potýká, co svět světem stojí. Pozorovat je můžeme

například během Velké francouzské revoluce, při anarchistických bojích v carském Rusku, při nacionalistických bojích o uznání národů na Balkáně, jako záminky využité pro uskutečnění státních převratů, spáchání atentátu na Františka Ferdinanda d'Este jako impuls pro vznik 1. světové války, metody využívané během 2. světové války, akty vyvolávající válečné konflikty na Blízkém východě a mnoho dalších situací. Definice však ani do dnešních dnů nejsou zcela jednotné a v mnohém se liší.⁶

Shodují se však v následujících znacích:

- psychologická reakce, strach, vyvolání paniky, pocitu hrozby,
- promyšlené násilí nebo pohružka násilím,
- proti nezúčastněným osobám,
- politická, náboženská či ideologická motivace,
- dosažení určitého cíle,
- veřejné přihlášení k činu (nezájem o skrývání).

V širším pojetí je možné definovat následovně: „*Terorismus znamená cílevědomé použití organizovaného násilí proti nezúčastněným osobám za účelem dosažení politických, kriminálních nebo jiných cílů. Tyto cíle představují ve svých důsledcích ohrožení velkých skupin nebo celé společnosti a negativně se promítají do politických vztahů států. Psychologický efekt, vyplývající z pocitu ohrožení, může ve společnosti vyvolat změnu postojů a vést ke vzniku krizí, na lokálních, státních i mezistátních úrovních*“.⁷

⁶BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus 1*, 1.vyd. Praha: Police History, 1999, ISBN 80-902-6701-7, str. 11.

MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*, 1.vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005, ISBN 80-903333-8-9, str. 16.

⁷BRZYBOHATÝ, Marian. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1995, ISBN 80-859-8113-0, 13 s.

FBI definuje terorismus jako: „*Nezákonné použití síly či násilí jednotlivce a/či skupiny, proti osobám či majetku, využitému k zastrašování či vynucování určitých požadavků od vlád, veřejnosti nebo jiných výkonných složek či segmentů, k získání podpory nebo k dosažení politických nebo sociálních cílů*“.⁸

Dr. Robert Kupperman a Stephanie Lanzová dokonce přirovnávají teroristický útok k teatrálnímu hereckému výkonu na Broadwayi. Současně poukazují na vliv dnešních médií, která zveřejní události týkající se teroristického útoku prakticky ještě dřív, než na ně jsou schopny zareagovat příslušné úřady, vlády a organizace. Veřejnosti se tak často dostávají nepřesné, emotivní, hysterické zprávy a záběry, právě to je pro teroristu uspokojivý výsledek.

Terorista má zpravidla pocit, že klasické politické či ekonomické nástroje nejsou dostačující, nedochází z jeho pohledu ke zlepšení situace a je tak nutné konat. Z pohledu teroristy je takový čin zcela oprávněný, nebere ohledy na sekundární oběti a škody. Naopak může mít pocit, že věc, kterou koná, je nevyhnutelná, kladná a bude směřovat k řešení problému, za nějž bojuje. Má za úkol vyvolat šok, strhnout pozornost a docílit zájmu okolí. V novodobé historii se poté objevuje pojem „superterorismu“, v souvislosti s využitím bojového plynu v tokijském metru. Takový druh ataku je stavěn na kvalitativně vyšší úroveň oproti dosavadním útokům. Dalším podobným otřesem, který zasáhl celosvětově podvědomí lidí, byl známý útok z roku 2001 v USA.⁹

⁸ fbi.gov. Definition of terrorism, [online]. [cit.1.12.2021]. Dostupné z: <https://www.fbi.gov/stats-services/publications/terrorism-2002-2005>

⁹BOLZ Frank, Kenneth J. DUDONIS, David P.Schulz, The Counterterrorism handbook: tactics, procedures, and techniques. 2. vyd. CRC Press LLC, 2002, ISBN 0-8493-0964-6, kapitola 1.

1.3.1 Teror

V historickém kontextu, kdy tento pojem je spojován s Velkou francouzskou revolucí, můžeme definovat pojem teror jako používání násilných postupů a metod, které stát aplikuje proti svým vnitřním oponentům. Cílem tak není dosažení politických cílů nebo jiného konkrétního zaměření, ale vyvolávání a udržování strachu, který protivníky a odpůrce bude zastrašovat.¹⁰

1.3.2 Pojem politika a ideologie

Politika je společenskou záležitostí, základním nástrojem politiky by měl být dialog, z toho vyplývá, že je neoddělitelně spjata s konfliktem a spoluprací. „*Politika, je činnost, jejímž prostřednictvím lidé tvoří, chrání a mění obecná pravidla, kterými se spravují ve svém životě.*“ Politika je předmětem vědního oboru politologie.¹¹

„*Ideologie je souborem idejí, které jsou základem organizované politické aktivity.*“ Ideologie tak může být chápána jako názorový systém, který je vzájemně propojen a následně inspiruje a ovlivňuje politické jednání.¹²

¹⁰CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. 1.vyd. Praha: Academia, 2009, ISBN 978-80-200-1724-6, 11 s.

¹¹HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 8, ISBN 80-864-3295-5, 23-26 s.

¹²HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 8, ISBN 80-864-3295-5, 61-63 s.

1.3.3 Fundamentalismus a islamismus

Fundamentalismus vzniká původně v USA, lze ho charakterizovat jako fixaci na jednu základní hodnotu, kterou je třeba až fanaticky střežit. Tato fixace je živena z obavy, že dojde k znejistění této hodnoty v souvislosti s dějinnými procesy.

Fundamentalisté obvykle nejsou otevření komunikaci, vyjednávání a vysvětlování. Tento pojem lze pojit například s fanatismem.¹³

Původně se jednalo o hnutí protestantských farářů, bojujících proti osvícenství, darwinismu a odpůrcům bible. Podobnost smýšlení tohoto křesťanského hnutí můžeme dnes pozorovat v rétorice islamismu, se kterým je pojem fundamentalismu velmi často spojován.¹⁴

Islamismus má snahu o probuzení a rozšiřování islámu v každodenním životě, problémem je, že náboženství, se tu stává jakýmsi nástrojem pro další politizaci. Extrémní, tedy fundamentalistický islamismus může být velmi nebezpečným, avšak nevyznačuje se násilím. Násilnou a nebezpečnou formou islamismu se potom stává teroristický džihádismus.¹⁵

¹³BLEY, S. *Malý slovník sekt: sekty a nová náboženská hnutí v kontextu tradičních církví*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001. ISBN 80-71922-46-3.

¹⁴MAIER, Hans. *Politická náboženství: totalitární režimy a křesťanství*. 1.vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. ISBN 80-85959-43-7, 87 s.

¹⁵MĚCHOVÁ Simona. *Nové výzvy terorismu, sociálně psychologická studie*. Praha, 2008. *Disertační práce*. Univerzita Karlova, Fakulta filozofická, Katedra psychologie. Vedoucí práce doc. PhDr. Lenka Šulová CSc.

1.4 Druhy terorismu dle ideologického smýšlení

Motivace teroristického činu není tou nejzásadnější proměnnou v celém problému. Základem je propaganda a ideály, které jsou rozpracovávány do nejmenších detailů, rozšiřovány a vštěpovány dále. Právě ideologie utváří, typ, strukturu, prostředky a cíle teroristických útoků. Vyjma ideologie poté ovlivňuje a kategorizuje terorismus i jeho historický kontext. Na rozdělení jednotlivých odvětví terorismu jsou různé názory, v zásadě se však můžeme shodovat, například na následujícím členění.

1.4.1 Politický terorismus

Založen na politickém programu či ideologii, je zastřešujícím pojmem pro další rozčlenění.

1.4.1.1 Pravicový terorismus

Ideologie směřující k nacismu nebo fašismu, ale je sem možné řadit i určité skutky nacionálněseparatistické. Dalšími hybnými silami jsou xenofobie, rasově motivovaný tzv. bílý terorismus, antikomunismus, ale také formy neonacismu a neofašismu. Velmi často teroristé přichází z extremistických skupin a jsou s nimi úzce spjati, mají pocit, že je třeba hájit společnost vůči parazitům. Fenomén extremistických hnutí je možné sledovat téměř v každém státě.

Jak již bylo zmíněno, je možné pod pojmem pravicového terorismu spatřovat i nacionálněseparatisticky motivovaný terorismus. V takovém případě je opět motivovaný nacionalismem a bojem za sebeurčení národa. Zde však můžeme

mnohdy pozorovat i prvky levicové. V mnohých případech se jedná o boj za samostatnost a nezávislost určitého území.¹⁶

1.4.1.2 Levicový terorismus

Levicový terorismus navazuje na idey Karla Marxe či Vladimíra Iljiče Lenina, je typický snahou o svržení kapitalistického systému. Zmínit můžeme například výhrady vůči demokratickému zřízení či tržnímu hospodářství. Je velmi rozšířeným tématem a motivací dnešního terorismu, rozšířil se do evropských států jako např. Německa, Belgie, Francie, Itálie nebo Nizozemí. Populárním je i v jižní Americe a některých asijských státech. K velkému rozmachu levicové, komunistické ideologie došlo během studené války.¹⁷

1.4.1.3 Náboženský terorismus

Lze jej rozdělit na terorismus fundamentalistický a eschatologický. Fundamentalistický terorismus usiluje o začlenění a propojení náboženství se systémem státu. Eschatologický terorismus se snaží o naplnění proroctví o konci světa, který je méně častý a zároveň je charakteristický zejména pro některé sekty. Fundamentalistický terorismus lze dále členit dle nejrozšířenějších forem náboženství, na terorismus židovský, islámský a křesťanský. Nejznámější a nejvíce rezonující je samozřejmě hrozba islamistická, nicméně je třeba podotknout, že ani Křesťané nejsou nikterak pozadu. Diktatury jako třeba Mussoliniho Itálie či Franc ve Španělsku, byly ve velkém rozsahu podporovány

¹⁶ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 27-33 s.

¹⁷ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 33-37 s.

právě církví. Typická je rovněž Boží armáda odporu, působící v Ugandě a Kongu a usilující o nastolení teokratického režimu. Židovstvím motivovaný terorismus je rozšířen hlavně v souvislosti s ultranacionalistickými názory a bojem protiantisemitismu na území Izraele. Židovská obranná liga, ale působí například i v USA.¹⁸

1.4.2 Environmentální terorismus

Jak již z názvu vyplývá, jedná se o terorismus zaměřený na ochranu životního prostředí, lze jej též nazývat pojmem ekoterorismus. Na rozdíl od radikálně levicového terorismu nejde o zničení kapitalismu, ale těží z jeho nedostatků. Cílem jsou například společnosti a korporace, které svým provozem mají negativní vliv na životní prostředí. Útoky jsou často páčány vandalským, amatérským způsobem. Od zasypávání strojů pískem, přes žhářské útoky, ničení techniky, či útoky na pracovníky společností. Velmi rozšířený byl v minulosti v Kanadě, poté ve Velké Británii a USA. Určité projevy zvýšené aktivity různých spolků a sdružení, můžeme pozorovat i v České republice. Příkladem mohou být například aktivity sdružení Extinction rebellion, bojující velmi netradičním způsobem za klima. Ve světě můžeme pozorovat mnoho dalších motivací terorismu, od kterých jsou pak odvozována další roztřídění skutků a jsou spojená s dalšími pojmy. Hranice jednotlivých motivací jsou mnohdy velmi tenké a není tak zcela jasné, do které kategorie spadá. Někdy zkrátka není možné určit jen jednu škatulku. Můžeme tak pozorovat pojmy jako například monotematický terorismus, tedy boj jednotlivce za určitý postoj. S tímto je velmi úzce spojen pojem psychopatologický terorismus, kde jednotlivec či skupina osob není motivována jednoznačným cílem, ale je duševně nemocná.

¹⁸ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, ISBN 978-80-244-5040-7, 38-42 s.

Dále pak kriminální terorismus, nebo narkoterorismus, u kterého je možné zpochybňovat, do jaké míry, lze hovořit o terorismu či spíše kriminalitě organizovaných skupin.¹⁹

1.5 Vzájemné vztahy pojmů

Vztah mezi jednotlivými termíny lze tedy definovat především faktorem zákonnosti. Radikál se pohybuje v zákonných mezích, v rámci právního řádu daného státu, i když na samé hranici. Vůči systému, či problému, který je tíží, je radikál kritický, ovšem mantinely právního systému nepřekračuje. Extremista silně opovrhne právním řádem a legislativou, jeho jednání je protiprávní a ohrožuje základní demokratické principy, především základní práva a svobody deklarované v ČR Listinou a Ústavou.

Naopak provázanost pojmů radikalismus a extremismus s pojmem terorismus, můžeme vysvětlit následovně. Projevy extremismu a radikalismu jsou vázány především k ideově-programovým aspektům, terorismus je nelegálním, zcela protizákonným jednáním. Takové jednání vede k destruktivním následkům, prostřednictvím nátlaku se snaží o dosažení různých změn.

Je třeba říci, že zcela jasně vymezit tyto spolu související pojmy je velmi obtížné a odborníci pohybující se v této problematice, se v těchto otázkách stále přou.²⁰

¹⁹ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, ISBN 978-80-244-5040-7, 38 s.

²⁰ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-427-5, 11-15 s.

DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002, ISBN 80-86477-07-X, 10 s.

2 Vymezení pravice a související pojmy

Abychom odlišili pravicový terorismus od levicového, je třeba znát alespoň některé základní pojmy, které jej definují.

2.1 Pravice a levice

Tyto pojmy slyšíme velmi často v médiích, jejich použití je velmi rozšířené, ovšem v akademickém prostředí se stejně jako politický extremismus používá s určitou opatrností. Pojem pravice a levice má své kořeny v dobách Francouzské revoluce, kde pravice – aristokraté sedící po pravici krále, reprezentují monarchii v čele se šlechtou a církevními představiteli. Naproti tomu levice, zastupuje názor, že je třeba monarchii nahradit republikou, zrovnoprávnit církve, šlechtu a „obyčejný“ lid. Levici a pravici v jednotlivých státech definuje charakter stranického systému, právní systém, politické uspořádání a právní normy. Je třeba říci, že některá extremistická uskupení protichůdných ideologických názorů, mohou vykazovat určité podobnosti a shody. Z toho důvodu je rozdělení extremistů na čistě pravicové a levicové, bez toho, abychom zvažili i další faktory, velmi obtížné. Pro upřesnění, určité shodné znaky můžeme nalézt jak v ideologii komunismu a nacismu. Pojem krajní pravice a krajní levice potom označuje spíše jednotlivé strany politického spektra, než hnutí a skupiny. Oproti nim postrádají ono negativní vymezení spojené se slovem extrémní. Pojmy ultrapravice a ultralevice jsou v podstatě synonymy označující politické strany pohybující se na samém okraji politické sféry. Rozdělení na pravicový a levicový směr extremismu je pojmem rozporuplným, nepřesným, využívaným především pro zprávy vytvářené ministerstvem vnitra pro vládu ČR.

Extremistická scéna se mění, prolíná a v zahraničí je proto již méně využíván pojem extremismu a je nahrazen pojmem terorismus.²¹

2.2 Krajiné pravice a ultrapravice

Pojem krajniné pravice je velmi často používaným, ovšem velmi obtížně jednoznačně určitelným. Definování pojmu komplikuje fakt, že samotná krajniné pravice je velmi nejednotná, roztržitá. Účastní se jak radikálně pravicové vlády, tak zájmových skupin, extremistických ale i teroristických organizací. Termín krajniné pravice používáme pro označení skupin ovlivněných ultrakonzervativním nacionalismem, pravicovým populismem, neofašismem a neonacismem. Jednotlivá krajně pravicová hnutí se od sebe mohou dokonce distancovat. Za krajně pravicové lze označit ta uskupení, která kladou důraz na národní zájmy, ochranu původního obyvatelstva před dopady imigrace a přistěhovalectví, či nesouhlas s propůjčováním výhod „vlastního“ sociálního systému cizincům. Ultrapravice, je synonymem pro krajniné pravici.²²

²¹VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-427-5, 15-17 s.

DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. Praha: Police History, 2002, ISBN 80-86477-07-X, 13 s.

CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, ISBN 80-720-1265-7, 19-23 s.

²²KUPKA, Petr, Martin LARYŠ a Josef SMOLÍK. *Krajniné pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy: Slovensko, Polsko, Ukrajina, Bělorusko, Rusko*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2009, ISBN 978-80-210-4845-4, 24-26 s.

2.3 Populismus

Jedním z dalších důležitých pojmů, který zastřešuje výše zmiňované a je velmi hojně užíván v médiích a komunikaci s občany, je populismus. Ten není označením politické ideologie, je však využíván v oblasti propagandy se záměrem zacílit na obyčejného člověka tím, že je definován nepřítel, zdroj obavy, před kterým se jej snaží chránit a zároveň přináší rychlá a nenáročná řešení problémů v dané společnosti. Populismus je spojován s extrémními či radikálními názory, avšak z obou stran politického spektra.²³

2.4 Nacionalismus a šovinismus

Šovinismus odvozen od příjmení francouzského vojáka Chauvina, který svou povahou byl oddán Napoleonovi a myšlenkám Francie, fanatickým a iracionálním způsobem. Nacionální šovinismus je založen na přesvědčení, že národy si nejsou rovny a nahrazuje jej myšlenkou, že každý národ má své kvality a charakteristické rysy. Některý je určen k tomu, aby vládl, jiný pak k tomu, aby byl ovládán. Nacionalismus jako takový není zcela jednoznačným pojmem a stejně jako většina politických idejí, má různé směry. Pro potřeby této práce se zabývám nacionalismem tzv. rozpínavým, který přetrhává původní pouto nacionalismu a demokracie. Jedná se o militantní formu, hraničící s rasismem. Nejvýrazněji se tento směr projevuje ve spojitosti s německým nacismem,

²³KUPKA, Petr, Martin LARYŠ a Josef SMOLÍK. *Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy: Slovensko, Polsko, Ukrajina, Bělorusko, Rusko*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2009, ISBN 978-80-210-4845-4, 20 s.

²³HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 8, ISBN 80-864-3295-5, 138-139 s.

Hitlerovským antisemitismem. Hlavní myšlenkou a tématem tohoto směru, je znovuzrození a regenerace národa.

Nacionalismus posiluje sociální pouta, tvoří dějiny, vytváří smysl pro vnímání národa daleko za hranici individualit.²⁴

2.5 Fašismus

Ideologie zformovaná ve 20. století, je nejlépe charakterizována režimem Mussoliniho, využívá ekonomické krize a politické nestability. Je velmi snadno charakterizován hlavně tím, proti čemu se staví. Je zejména proti kapitalismu, liberalismu, individualismu a komunismu. Věří v sílu jednoty, společenství, snaží se potlačovat identitu jednotlivce. Jednotlivec by měl mít vlastnosti hrdiny, motivovaný ctí, povinnostmi, odhodlaností zasvětit svůj život národu či rase, je ochoten se obětovat a je věrným následovníkem svého vůdce. Takové smýšlení je typické pro totalitní státy.²⁵

2.6 Neonacismus a neofašismus

Neonacismus usiluje o návrat nacistického hnutí, jedná se novodobé stoupence třetí říše. Neonacisté mohou po vzoru Adolfa Hitlera vztahovat svoje skutky k nadřazenosti německého národa a nordické rasy, mohou ale také prostřednictvím těchto hodnot bojovat za svou národní identitu. Velmi často však pracuje s nadřazeností bílé rasy a árijské rasy. V souvislosti s tímto se potom

²⁴HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 8, ISBN 80-864-3295-5, 138-139 s.

²⁵HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, ISBN 80-864-3295-5, 79-80 s.

začíná objevovat pojem bílý terorismus, v angličtině známý jako white supremacist.²⁶

Neofašismus se otevřeně či skrytě váže na ideologii fašismu, základ této ideologie však zůstává stejný, jednoznačně je možné je spojit s požadavky na extrémně autoritativní mocenskou strukturu, korporatismus, etnicky čistou rasu a jednoznačnou hierarchii ve společnosti. Velmi často se stoupenci těchto hnutí uchylují k násilí.²⁷

2.7 Domácí terorismus

V USA je pro označení některých teroristických útoků velmi hojně využíván pojem domácí terorismus. Vymezení tohoto pojmu považují za nutnost zejména proto, že se ve své práci věnují mimo jiné i oblasti USA.

Domácí terorismus je pojem, který je součástí americké legislativy. Za domácí terorismus jsou považovány skutky, jejichž cílem je zastrašení civilního obyvatelstva, pomocí vyvolávání strachu, hromadného ničení, vražd, či únosů ovlivňovat politiku. Takový čin musí spadat do pravomoci Spojených států amerických.²⁸

²⁶KUPKA, Petr, Martin LARYŠ a Josef SMOLÍK. *Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy: Slovensko, Polsko, Ukrajina, Bělorusko, Rusko*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2009. ISBN 978-80-210-4845-4, 24-26 s.

²⁷ encyklopedie.soc.cz, Sociologická encyklopedie Sociologického ústavu AV-pojem neofašismus. [online]. [cit. 15.1.2022] Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Neofa%C5%A1ismus>

²⁸ RISA Brooks. "Muslim 'Homegrown' Terrorism in the United States: How Serious Is the Threat?." *Quarterly Journal: International Security*, [online]. 2011, vol. 36. no. 2. [cit. 15.1.2022] Dostupné z: <https://www.belfercenter.org/publication/muslim-homegrown-terrorism-united-states-how-serious-threat>, 7-47 s.

V analýze amerického terorismu Kongresu Spojených států, je domácí terorismus definován jako teroristický čin spáchaný americkými občany, legálními přistěhovalci, nebo lidmi, kteří se v USA radikalizovali. Může se jednat i o činy spáchané v zahraničí, pokud je splněna některá z výše uvedených podmínek. V případě, že se jedná o pachatele původem z USA, rezidenta či pachatele, který se v USA radikalizoval, je využíván mimo pojem domestic terrorism spíše termín homegrown terrorism.²⁹

2.8 Imigranti a národnostní menšiny

„Imigranti se stávají občany státu na základě dobrovolného přistěhovalectví, jsou geograficky rozptýlení a postrádají kapacitu k vytvoření sociálního, politického a ekonomického života.“³⁰

Národnostní menšiny naproti tomu jsou včleněny do státu, může se jednat o začlenění dobrovolné či nedobrovolné. Menšiny kladou požadavky na své kulturní a etnické tradice, vyžadují umožnění takových práv, čímž chtějí zachovat alespoň část své odlišnosti a nezávislosti. Základním rozdílem mezi menšinou a imigranty je sociální kultura, sociální kultura menšiny spojuje, hovoří jiným jazykem či nářečím, shlukují se na určitých územích, mají síť vlastních institucí. Imigranti svou sociální kulturu zanechali na území, odkud přišli.

²⁹ BJELOPERA P. Jerome, Mark A.Randol, „AMerican Jihadist Terrorism: Combating a Complex Threat. [online]. 2010. [cit.14.1.2022] Dostupné z:https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc31371/m1/1/high_res_d/R41416_2010Sep20.pdf 1-5 s.

³⁰MAREŠ, Miroslav. *Etnické menšiny a česká politika: analýza stranických přístupů k etnické a imigrační politice po roce 1989*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. Politologická řada. ISBN 80-7325-050-0, 9-10 s.

Svou kulturní a jazykovou odlišnost si samozřejmě ponechají, avšak nelze očekávat návaznost na tradice země původu.³¹

2.9 Antisemitismus, xenofobie, rasismus, homofobie, islamofobie, multikulturalismus

Antisemitismem označujeme nesnášenlivost k Židům, tedy potomkům Semovým. Zpočátku byla tato nenávist křesťanského původu, kdy byla Židům vyčítána údajná spoluúčast na popravě Ježíše. Později se začal rozmáhat ekonomický antisemitismus, který považuje Židy za profesionální lichváře a jsou tak proti nim zaváděny různé restrikce. 19. století odsoudilo Židy jako lidi destruktivní a zlé, toto přesvědčení rozvinulo ideu nacismu.³²

Xenofobii lze definovat jako strach, spíše odpor k cizím a neznámým osobám, věcem. Úzce souvisí s rasismem, který klade důraz na odlišnosti fyziologické, například barvu pleti, očí, tvar lebky, nosu apod. S těmito pojmy rovněž korespondují další pojmy, které definují krajně pravicové smýšlení, tím je například homofobie, tedy nenávist k osobám homosexuální orientace. Rovněž také fenomén islamofobie, který je definován jako neodůvodněné nepřátelství k islámu, s nímž se pojí diskriminace muslimských jednotlivců a komunit.³³

³¹MAREŠ, Miroslav. *Etnické menšiny a česká politika: analýza stranických přístupů k etnické a imigrační politice po roce 1989*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. Politologická řada. ISBN 80-7325-050-0, 10-11 s.

³²HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, ISBN 80-864-3295-5, 139 s.

³³ radiozurnal.cz. Rasismus a xenofobie – když se strach převlékne za nenávist. [online] [16.11.2021]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/rasismus-a-xenofobie-kdyz-se-strach-prevlekne-za-nenavist-6230547>

Multikulturalismus lze chápat jako myšlenkový směr, který uvádí, že v jednom státě mohou společně žít jednotlivci nebo skupiny s odlišnou kulturou.³⁴

MAREŠ Miroslav a kol. Ne Islámu!: protiislámská politika v České republice. 1.vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno, 2015. ISBN 978-80-210-8288-5, 7 s.

³⁴ wikipedia.org. Pojem multikulturalismus. [online] [20.11.2021]. Dostupné z: <https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Multikulturalismus>

3 Historický vývoj pravicového terorismu ve vybraných státech

3.1 Československo

Trvání českého státu jako samostatné republiky nepatří z hlediska historie mezi ty nejstarší. Nacionalistické otázky se tak ve větší míře začínají projevovat až s jejím založením. Národ oslabený první Velkou válkou, probouzející se nacionalistický duch, dal v prvních letech nové republiky prostor spíše levicově zaměřeným útokům. Můžeme jen krátce zmínit útok na Karla Kramáře či Aloise Rašína. Svou polohou a nepříliš velkou rozlohou, byl mladý stát snadným terčem rozpínajícího se nacionalismu ze strany Německa. Jednou z velmi kontroverzních postav je například Paul Thümmel, člen Národně socialistické německé dělnické strany (dále již „NSDAP“). Thümmel byl dvojitým agentem, měl tedy napomáhat československým zpravodajským službám a jejich zájmům. Thümmel je historická osobnost velmi sporná, jednak měl skutečně poskytovat některé cenné informace Československu, některé však údajně nebyly kompletní, pravdivé a včasné. Druzí popisují agenta označeného „A 54“, jako jednoho z neklíčovějších špiónů své doby. Podstatnou skutečností, proč je tento muž v mé práci zmiňován, je fakt, že počátkem 30. let ve svém postavení v kontrarozvědce Abwehr, organizoval „nájezdy“ přívrženců nově vznikajícího německého režimu. Za pomoci padělaných pasů infiltroval do české společnosti vedoucí teroristických skupin, které zde prováděly různé útoky, náboryvaly další členy a cvičily se. Záškodníci, povětšinou sudetští Němci, prováděli útoky na československé školy, pošty, četnické stanice, přerušovali telefonní linky. Organizovali se do skupin, z nichž některé známe pod názvy SHB – Sudetendeutscher Heimatbund, Sudetendeutsches Freikorps nebo VDA – Volksbund für Deutschum in Ausland. Tyto spolky byly přímo napojeny na nacistické instituce, byly vyzbrojovány a následně určeny k provádění sabotážních, teroristických akcí. Takových bojůvek bylo ze strany Sudetendeutsches Freikorps spácháno více než 300 a zabito bylo na 110 osob.

Velmi postiženou oblastí bylo v tomto směru Lovosicko, Frýdlantsko a okolí Šluknovského výběžku. Po sjezdu NSDAP na podzim v roce 1938 se teroristické akce vystupňovaly natolik, že byl obsazen Okresní frýdlantský úřad, Heinleinovci s dynamitem a granáty přepadli i Finanční úřad Habartice.³⁵

Po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava a změně politického uspořádání, se nabízí otázka, zda útoky páchané ze strany nacistické vlády, lze považovat za terorismus. Odpověď na tuto otázku můžeme vidět ze dvou úhlů, do určité míry je možné chápat nátlak a teror v souvislostech širšího válečného konfliktu. Na druhou stranu na území protektorátu nedocházelo kromě konce války k válečným bojům, je tedy z tohoto pohledu možné, považovat jej za formu státního superterorismu. České obyvatelstvo bylo postupně napadáno a terorizováno i ze strany maďarských polovojenských jednotek, inspirovaných skupinami jako například Freikorps. Skupiny nazývané například Rongyos gárda, neboli Garda otrhanců, chodili oblečení v civilním oblečení a mísili se mezi obyvatelstvo nejčastěji na území Slovenska a Podkarpatské Rusi. Mezi nejznámější incidenty této doby můžeme zařadit přepadení okresu Jasenská, s cílem obsadit železnici nebo pokus o obsazení Štúrova a vytvoření předmostí pro invazi. Oba útoky byly odvráceny ze strany Stráže obrany státu za pomoci kulometů. Obdobné útoky začaly proudit i z území Polska, docházelo k nim na území Těšínska, Oravy, ale také Podkarpatské Rusi. Příčinou terorismu

³⁵FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. ,Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 73 -74 s.

STRÖBINGER Rudolf. *Stopa vede k Renému*. 1.vyd. Lidová demokracie, 1966, ISBN 33-200-66.

ŠAFRÁNEK M., V.Knappová, *Československo ve zvláštních službách, 5.díl.* , [online], Praha: Česká televize – ČT2, 2001, vysíláno dne 14.5.2012, 58 minut. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1052236772-ceskoslovensko-ve-zvlastnich-sluzbach/200324241070001-spion-ktery-vedel-vsechno/>

HOZMANOVÁ Eva. *Příběhy pěti lidí ze Sudet, jejichž osudy ovlivnila Mnichovská dohoda*. [online]. [cit. 15.10.2021] Dostupné z: <http://www.muzeumlovosicka.cz/2012/03/pribehy-peti-lidi-ze-sudet-jejichz-osudy-ovlivnila-mnichovska-dohoda/>

v podobě neustálých výpadů na československé obyvatelstvo, se staly spory o území a národnost, v souvislosti s rostoucí mocí Německa a útlakem demokratických principů v Evropě. Terorismus se později přesunul do zvláštní sféry, páchané ze strany polovojenských organizací za časté podpory národních institucí okolních států. V historickém kontextu se poté přesouváme do oblasti levicového terorismu, páchaného zejména po roce 1948 v souvislosti s komunistickou ideologií.³⁶

3.2 Česká republika

Nejznámějším projevem terorismu po rozpadu Sovětského svazu, je útok na Staroměstském náměstí v roce 1990, kde neznámý pachatel nechal volně odloženou tašku s vyrobenou bombou. Při výbuchu bylo několik zraněných, naštěstí však žádné újmy na životech. Pachatel či pachatelé nebyli nikdy identifikováni. Obdobně vyrobená domácí bomba byla využita na Hostivařské přehradě, rovněž pachatel nebyl dopaden. V tomto případě teorie motivace pachatele směřují spíše k proudu levicovému, a sice že se mohlo jednat o formu protestu proti pádu komunistického režimu, vyjádření nesouhlasu s transformací společnosti. Motiv a jednoznačné zařazení činu však nikdy nebylo odhaleno. V letech 1994 a 1995 byly ze strany B. Poura, prováděny výhružné telefonáty, ve kterých hrozil položením bomby na Staroměstské náměstí a do kanceláře ODS, jako protest proti rozdělení federace. V telefonu se představoval jako kapitán Sámó z České osvobozené republikánské armády, sjednotitel Slovanů. V rámci analýz prováděných organizací Global Terrorism Database jsou jako teroristické činy posuzovány i útoky proti romskému obyvatelstvu, či proti účastníkům GayPride. Tato témata jsou však velmi sporná a nelze je zcela

³⁶ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd., Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 74-76 s.

charakterizovat jako projevy terorismu, spíše extremismu. Pravděpodobně nejznámějším útokem, v souvislosti s pravicovou ideologií, je útok Jaromíra Baldy. Senior, který byl jako první odsouzen v ČR pro spáchání teroristického činu, byl odsouzen k 4 letům vězení. Jaromír Balda v roce 2017 v okrese Mladé Boleslavi, pokácel několik stromů v nepřehledných úsecích vlakových kolejí. Vlaky do stromů narazily, zázrakem však nebyl nikdo zraněn ani zabit. Teroristický útok Baldy je spojován s pravicovou ideologií zejména proto, že na místě nechal vzkazy s nápisem Alláhu akbar. Chtěl tak vyvolat strach z migrace a rozšířit islamofobní názory, tento fakt je v politických debatách velmi často vyčítán straně Svobody a přímé demokracie, Tomia Okamury. Politický program, této strany, je mnohdy označován za xenofobní, rasistický a do jisté míry koresponduje s přesvědčením a motivací Baldy.³⁷

³⁷ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. ,Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, ISBN 978-80-244-5040-7, 79-80 s.

rozhlas.cz, Český rozhlas, [online]. [cit 20.10.2021] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jaromir-balda-teroristicky-utok-stromy-koleje_2012081146_pj

mvcr.cz, Ministerstvo vnitra České republiky, [online]. [cit. 20.10.2021] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terorismus-a-jeho-projevy-v-nekdejsim-ceskoslovensku-a-dnesni-ceske-republice.aspx>

3.3 Německo po 2. světové válce

Německo jakožto kolébka nacionalismu, země, kde se tento ideologický směr nejvíce zformoval a stát, který je dodnes s nacionalismem spojován, se s problémem jeho příznivců potýká dodnes. Po roce 1945, kdy Německo utrpělo mnoho ran ve spojitosti s poválečnými restrikcemi, vešla v roce 1946 v platnost směrnice o denacifikaci. Směrnice, která navazovala na postupimskou konferenci, měla očistit Německo od nacionalismu a mimo jiné, byla zakázána činnost politické strany NSDAP. Důsledná výchova německých nacistů ve Třetí říši, však zasela sémě, které po letech mohlo opět začít klíčit.³⁸

Jedním z prvních projevů německých a rakouských pravicových extremistů, kteří se odhodlali k teroristickému útoku, je jejich účast a podpora útoku na elektrárny v Jižním Tyrolsku. Jižní Tyrolsko bylo v 50. a 60. letech, 20. století, sužované nacionalistickými náladami a snahou o boj o autonomii, bylo snadným cílem, kde byla výpomoc ze strany německých a rakouských neonacistů vítána. Jedním z podporovatelů bojů a útoků, byla mimo jiné tajná síť bývalých důstojníků SS Sicherheitsdienst, kteří dodávali výbušniny a vytvořili si jakousi vlastní zpravodajskou organizaci mezi bývalými členy SS. V roce 1965 byl zmařen útok, plánovaný celkem 3 osobami, při kterém se chtěli pokusit zavraždit Generálního federálního prokurátora, Úřadu pro trestání válečných zločinů, sídlícího v Ludwigsburgu. V roce 1968 byl levicový aktivista, Rudi Dutschke, postřelen pravicovým radikálem Josefem Bachmannem. Na následky střelného poranění, v nemocnici zemřel a stal se tak symbolem pro další demonstrace na propagaci levicového politického smýšlení. Pro toto období neexistují přesné statistiky, které by zrcadlily výskyt pravicového terorismu. V roce 1970, ale německý ministr vnitra vydává svou každoroční bezpečnostní zprávu, ve které z téměř

³⁸MAREŠ, Miroslav a Štěpán VÝBORNÝ. *Militantní demokracie ve střední Evropě*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), Masarykova univerzita, 2013. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-326-4, 29-30 s.

1724 pravicově zaměřených útoků, 103 charakterizuje jako teroristické činy. Takové útoky zahrnují využití bomb, vraždy, žhářství apod. Za jednu z prvních pravicových teroristických skupin, považujeme Wehrsportgruppe Hengst. Tato skupina působila v letech 1968 až 1971, tehdy ještě její jednání soud posuzoval jako zločiny proti státu, dnes však již jejich jednání lze charakterizovat jako terorismus. Skupina byla založena Bernardem Hengstem, mužem, jenž byl vězněn pro jiné útoky z roku 1963. Hengst poté v roce 1968 zaútočil na kancelář Německé komunistické strany s poloautomatickou puškou, byl chycen a následně zatčen, po náhodné dopravní kontrole, kdy v jeho vozidle byly nalezeny zbraně. Během následující domovní prohlídky, bylo zjištěno, že se v bytě nachází další zbraně, předměty související s propagací nacismu, ale také plány k loupežným přepadením, plány muničních skladů a dokumenty týkající se struktury organizace. Skupina měla celkem 18 členů a jejím členem byl i zaměstnanec Ministerstva obrany. Vhodné podhoubí pro vznik dalších obdobných skupin, nabízela politická strana NDP – Nationaldemokratische Partei, která byla založena v roce 1964 a navazuje na hodnoty, prosazované tehdejší NSDAP. Po neúspěšném pokusu stát se členy Spolkového německého sněmu, dva členové NDP, zakládají skupinu Europäische Befreiungsfront, bojující proti komunistickému režimu. Celkem 14 členů této skupiny bylo zatčeno pro plánování útoku na elektrickou infrastrukturu. Skupina měla celkově asi 30-35 členů, byla napojena na SS důstojníky pocházející z Belgie a francouzskou Organisation Armée Secrete. Tato skupina měla své pobočky v několika městech, její hierarchie byla organizována vojensky, skupina byla velmi aktivní ve svých útocích. Po vzoru této skupiny byly zakládány další, z nichž některé měly pouze krátkou dobu trvání. Jednou z nich je například Nationalsozialistische Kampfgruppe Grossdeutschland, zajímavé je na ní to, že nebyla vedena Němcem, ale Američanem, který se následně velmi spřátelil s neonacistickými špičkami a byl velmi známým germanofilem. Aktivita této organizace trvala pouze 7 měsíců, poté byla zpravodajskými složkami odhalena pro plánování několika bombových útoků a únosů. Aktivními členy skupiny byli američtí, ale také palestiniští teroristé. Jednou z dalších skupin, je

Nationalistische Front – NF, založená v roce 1984. Tato skupina se krátce před svým zrušením a zakázáním, zaměřovala na plánování útoků proti justičním a federálním orgánům. Plánovali několik po sobě jdoucích dnů páchat několik teroristických útoků na různých místech, aby došlo k destabilizaci a rozkolísání systému. V roce 1980, člen Wehrsportgruppe Hoffmann - WSG, Gundolf Köhler, spáchal bombový atentát na pivním festivalu Oktoberfest. Bomba byla uložena v odpadkovém koši, zavraždila celkem 13 osob a 211 jich zranila, na místě zemřel vlivem výbuchu i pachatel. Jednalo se o největší teroristický útok po 2. světové válce, současně se stal také jedním z nejkontroverznějších. Krátce po spáchání útoku, byl případ uzavřen a odložen ze strany soudu, s odůvodněním, že Köhler jednal sám. V dalších letech, ale řada novinářů shromažďovala důkazy a svědecké výpovědi, které nasvědčují tomu, že Köhler jednal v souvislosti se svým členstvím v pravicové militantní organizaci WSG. Vyšetřování tak bylo obnoveno. Matoucí je v daném případě rovněž fakt, že nebyl směřován na cílovou skupinu, jež by spojovala rasa, barva pleti či náboženství. Skupina WSG Hoffmann, však pokračovala v dalších dílčích útocích, propojovala své aktivity s teroristickou organizací Fatah, vytvořili první výcvikový tábor v Libanonu, pomáhali páchat útoky na izraelská stanoviště a americké rafinérie. V souvislosti s napojením na Palestince, byla zjištěna spolupráce dvou německých neonacistů, na teroristickém útoku, palestinské organizace Black September, během kterého bylo v roce 1972, uneseno celkem 11 členů Izraelské olympijské delegace. Po neúspěšné záchranné akci německých bezpečnostních složek, došlo k úmrtí všech atletů, 5 teroristů a jednoho policisty. Během 80. a 90. let se na scéně vystřídalo několik dalších hnutí a skupin, z nichž můžeme jmenovat například skupinu Naumann, vedenou stejnojmenným inženýrem. Ten měl sehrát klíčovou roli při zničení televizního vysílače, aby zabránil odvysílání dokumentu o holocaustu. Rovněž byl organizátorem budování skladů zbraní, založil jich nejméně deset a vybavil minimálně 200 kg TNT, minami, ručními granáty, automatickými zbraněmi a municí, jimiž byla potom zásobována teroristická organizace Gruppe Ulrich. Během sjednocení Německa v 90. letech, proběhlo mnoho pouličních bojů, útoků na uprchlíky, rozšířila se popularita skinheadských

hnutí. V tomto období po sjednocení Německa, nabírají neonacisté na síle. Do té doby západoněmecké a východoněmecké skupiny nedokázaly příliš spolupracovat, to se ovšem mění, vzájemně se inspirují, předávají si zkušenosti a rozšiřují svůj vliv. Členové skupin začínají jednat více profesionálně, velkou zásluhu na tom má i zapojení do bosenského konfliktu, kdy se někteří neonacisté vydali bojovat na chorvatskou stranu. Díky tomu byl pak jejich přístup ke zbraním snazší a rovněž se zlepšili v taktice a boji. V roce 1991 je zatčeno a odsouzeno 12 členů spolku 1. Werwolf Jagdeinheit Senftenberg, skupina se cíleně vyzbrojovala, organizovala cvičení, která měla za pomoci prováděných loupeží a vražd, vyvrcholit v ozbrojený konflikt. Obdobných zmařených pokusů můžeme v tomto období najít více. V roce 2000 byl proveden žhářský útok na synagogu v Erfurtu, poté bombový útok na tureckou restauraci v Eisenachu. Mezi roky 1998 a 2011 trio neonacistů ze skupiny NSU, spáchalo 9 rasově motivovaných vražd, 15 loupeží, vraždu mladé policistky a odpálili 3 nálože v přistěhovaleckých čtvrtích. Dva muži Uwe Bönhardt a Uwe Mundlos, spáchali sebevraždu po neúspěšné bankovní loupeži. Z trojice však zůstala žena, známá jako Beate Zschäpe, ta se pokusila po smrti dvou spolupracovníků, zahladit stopy a podpálila byt, ve kterém se skupina skrývala, poté se udala na Policii. Případ byl velmi sledovaným a komplikovaným pro německou justici, po pětiletém náročném procesu, byla Beate odsouzena na doživotí.³⁹

³⁹ KOEHLER Daniel. *Right-wing Terrorism in the 21st Century, The National-Socialist Underground and the history of terror from the Far-right in Germany*. 1.vyd. London: Routledgepress, ISBN: 9781138542068, str. 71-91 .

Spiegel.de. *A Revolutionary who shaped a Generation*. [online]. [cit. 1.11.2021] Dostupné z: <https://www.spiegel.de/international/germany/the-attack-on-rudi-dutschke-a-revolutionary-who-shaped-a-generation-a-546913.html>

zpravy.aktualne.cz. *Německo se chytá na rozsudek století. „Vdově“ po neonacistech hrozí za vraždy doživotí*. [online] [cit. 18.11.2021] Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/nemecko-se-chysta-na-rozsudek-stoleti-obzaloba-chce-pro-neon/r~28c7ccd4838811e88b6b0cc47ab5f122/>

Za pravicově motivovaný útok je považován čin střelce íránsko-německého původu, který byl spáchán v červenci roku 2016 v nákupním centru v Mnichově. Osmnáctiletý útočník zastřelil celkem 9 osob a dalších 36 zranil, v kavárně nákupního centra. Čin byl spáchán 22.7., tedy ve stejný den, jako útok spáchaný v Norsku. Dalším vyšetřování bylo zjištěno, že pachatel byl posedlý činem Anderse Breivika, útok byl cílený proti imigrantům. David Ali Sonboly se na místě poté zastřelil. V posledním desetiletí, dále stojí za zmínku například útok na synagogu v Halle z roku 2019, kde se útočníkovi naštěstí nepodařilo proniknout dovnitř, díky zvýšeným bezpečnostním opatřením, v souvislosti s oslavami židovských svátků. Stephan Balliet byl souzen pro 2 vraždy a 68 pokusů o ni, rovněž mu byl uložen doživotní trest. Dalším z útoků posledních let je například střelba v Hanau v roce 2020, kde pachatel v obchodech s vodními dýmkami zastřelil celkem 9 lidí, doma potom zastřelil sebe a svou matku. Pachatel zanechal video a dopis, ve kterém sympatizuje s krajní pravicí a šíří xenofobní názory.⁴⁰

⁴⁰ dw.com, *Munich attack had radical rift-wing motives*. [online]. [cit. 20.11.2021]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/germany-2016-munich-attack-had-radical-right-wing-motives-say-police/a-50991641>

denik.cz. *Útok na synagogu v německém Halle*. [online]. [cit. 14.11.2021]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/staty-eu/utok-na-synagogu-halle-atentatnik-soud-20201221.html>

irozhlas.cz. *Po střelbě v německé Hanau zůstalo 11 mrtvých*. [online]. [cit. 14.11.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/nemecko-hanau-strelba_2002192347_jak

3.4 Spojené státy americké

Budeme-li mluvit o rasistických hnutích v USA, pravděpodobně se nám jako první vybaví Ku-klux-klan. Planoucí kříže, bílé kápě a hluboká rasová nenávisť, tak bychom mohli charakterizovat setkání organizace. Klan byl založen v roce 1865 ve státě Tennessee, několika důstojníky po válce Severu proti Jihu, jako obrana proti zmírňování rasové segregace a rozšiřování jiných kultur a ras na území dnešní USA. Docházelo k lynčování i vraždám černochů, Židů, ale i těch bílých, kteří se jich zastávali. V roce 1871 byla tato organizace prohlášena za teroristickou. Sepsána byla rovněž příručka Kloran, ve které každý z členů našel popis své role a funkci v organizaci. Organizace si mimo jiné klade za cíl sjednocovat bělochy a rodilé árijské občany USA a je dodnes aktivní, i když její síla již není tak enormní.⁴¹

V novodobé historii se USA nadále potýká s narůstajícím fenoménem pravicového terorismu. Rok 1995 s sebou přináší nejhorší bombový útok, který je připisován pravicovému teroristovi. Bývalý voják Timoty McVeigh spolu se svými dalšími komplici, vyhodí do vzduchu budovu Alfreda P. Murraha, která je sídlem několika federálních úřadů. Během útoku zemře 168 osob, více než 680 jich je zraněno, dojde k poškození okolních budov a vozidel. Timothy McVeigh a jeho pomocník Terry Nichols jsou spojováni s extremistickou pravicí a velmi silným patriotismem. Pro útok si vybrali 19. duben, což je spojováno s masakrem ve Wacu.⁴²

V roce 2002 byl proveden pokus o útoky na řadu institucí, které mají nějakou spojitost s Afroameričany či Židy. Leo Felton a jeho přítelkyně Erica Chase

⁴¹ reflex.cz. *Ku-klux-klan: nejstarší dosud aktivní rasistická organizace ve spojených státech*. [online]. [cit.19.11.2021] Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/causy/74024/ku-klux-klan-nejstarsi-dosud-aktivni-rasisticka-organizace-ve-spojenych-statech.html>

⁴² britannica.com. *Oklahoma City bombing*. [online]. [cit.20.11.2021] Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Oklahoma-City-bombing>

plánovali mimo jiné umístit bombu i do Muzeum Holokaustu Spojených států ve Washingtonu nebo k památníku Holokaustu v New England. Dalšími cíli měly být významné osobnosti s židovským, afroamerickým či asijským původem. K získání finančních prostředků pro sestrojení bomb, spáchal Felton se svým kamarádem z předešlého trestu odnětí svobody, loupežné přepadení banky. Oba dva byli členy hnutí White Order of Thule. Útoky byly naštěstí včas odhaleny a zmařeny.⁴³

Dále můžeme vzpomenout například útok veterána Davida Adkissona, který v roce 2008 zahájil střelbu v kostele Unitářských univerzalistů ve státě Tennessee. Kostel Unitářů si vybral právě pro jejich liberální smýšlení, které dle jeho názoru ničí jeho zemi. Na místě dva lidi zabil a šest osob zranil, byl motivován nenávisť k liberálům, demokratům, Afroameričanům a homosexuálům. O těchto svých pohnutkách zanechal manifestační dopis.⁴⁴

Útok na Muzeum Holokaustu Spojených států ve Washingtonu však v roce 2009 dokázal dokončit neonacista, 88letý James von Brunn, který vstoupil s krátkou střelnou zbraní ráže 22, dovnitř a zahájil palbu. Obětí byl pracovník ostrahy muzea, tmavé pleti. Další dva členové ostrahy stihli zareagovat a poté, co byl jejich kolega odpraven střelou do hrudníku, začali rovněž pálit po Brunnovi, kterého zasáhli do obličeje. Následným vyšetřováním byl v notebooku starého muže nalezen text, ve kterém kritizuje prezidenta Obamu aviní jej, že je loutkou ovládanou židovským obyvatelstvem, dále pak popírá holocaust.⁴⁵

⁴³ upi.com. *Jury convicts white supremacists*. [online]. [cit. 21.11.2021]. Dostupné z: https://www.upi.com/Top_News/2002/07/26/Jury-convicts-white-supremacists/67151027718854/?u3L=1

⁴⁴ uua.org. *The Tennessee Valley Unitarian Universalist Church shooting*. [online]. [cit.23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.uua.org/re/tapestry/adults/ethics/workshop5/191874.shtml>

⁴⁵ washingtonpost.com. *Eastern Shore Acquaintances Say Museum Shooting Suspect Spouted Hatred* [online]. [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/06/11/AR2009061101086.html>

V roce 2012 došlo k masovému útoku, ze strany neonacisty jménem Wade Michael Page, v Oak Creek ve Wisconsinu. S 9 mm zbraní Springfield XD vnikl do chrámu Sikhistů, kde zastřelil celkem 6 osob, další 2 těžce zranil. Page se netajil svými pravicovými ideály, rasistickými hesly a byl členem krajně pravicové punkové skupiny, mluví se i o členství v hnutí Hammerskin.⁴⁶

Teroristé nevyžívají pouze střelné zbraně, v roce 2017 James Fields Junior, najel vozidlem do davu, který protestoval proti krajní pravici ve městě Charlottesville ve Virginii. Pochod odpůrců se několikrát střetl s pochodem pravicových extremistů, který byl ve městě rovněž pořádán, byl dlouhodobě plánován a měl za cíl „získat Ameriku zpět“. Následky nájezdu osobního vozidla do davu, byla jedna usmrčená žena bílé pleti a nejméně 19 zraněných osob. V souvislosti s prováděním monitorování kvůli zajištění bezpečnosti akce, následně došlo k tragické nehodě vrtulníku, při které zemřeli dva policisté.⁴⁷

Roku 2017, dne 7. prosince, 21 letý William Atchison vchází do Aztécké střední školy v Novém Mexiku a střelnou zbraní zde zavraždí dva studenty. Dalším studentům se spolu s jejich učitelkou podaří zabarikádovat v jednom z kabinetů až do příjezdu policie, poté střelec usmrtí sám sebe. Po dalším prověřování bylo zjištěno, že Atchison byl velmi aktivní na sociálních sítích, které byly tzv. pro Hitlerovské, zde se vyjadřoval pod přezdívkou „Future Mass Shooter“ tedy volně přeloženo jako budoucí aktivní střelec, používal také přezdívkou Adam Lanza. Tímto chtěl odkázat pravděpodobně na čin Adama Lanzy z roku 2012, který při střeleckém útoku na školu, zavraždil ve státě Connecticut 26 osob, z toho 20 dětí ve věku 6-7 let a dalších 6 dospělých zaměstnanců školy. Krátce před tímto činem zavraždil doma svou matku, po tomto hrůzném činu zastřelil sám sebe.

⁴⁶cnn.com. Police identify Army veteran as *Wisconsin temple shooting gunman*. [online] [cit. 24.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2012/08/06/us/wisconsin-temple-shooting/index.html>

⁴⁷washingtgonpost.com. *One dead as car strikes crowds amid protest of white naitonalist gathering in Charlottesville*. [online] [cit. 25.11.2021] Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/local/fights-in-advance-of-saturday-protest-in-charlottesville/2017/08/12/155fb636-7f13-11e7-83c7-5bd5460f0d7e_story.html

Motivace jeho jednání dodnes není zcela známá, hovoří se o velmi intenzivní fixaci na téma zbraní, válek, bojů v kombinaci s duševní poruchou.⁴⁸

Velmi známým se stal útok na Pittsburghskou synagogu v říjnu roku 2018, Židé zde při své ranní modlitbě věnované Šabatu, byli napadeni střelcem Robertem Bowersem. Během střelby měl křičet, že všichni Židé musí zemřít, předtím se ke komunitě měl negativně vyjadřovat na internetových stránkách Gab. Zastřelil 11 osob, zranil dalších 7 a za své činy byl odsouzen k trestu smrti.⁴⁹

Útok zaměřený proti Hispáncům a Latinským Američanům, byl spáchán 3.8.2019 v Texasu. Jednadvacetiletý střelec Patrick Crusius s dlouhou střelnou zbraní WASR-10, zastřelil v nákupním centru Walmart Supercenter celkem 23 osob, dalších 23 zranil. V souvislosti s událostí sepsal manifest s názvem Nevyhovující pravda, ve kterém se vyjadřuje proti Hispáncům a imigrantům.⁵⁰

Novým fenoménem, je relativně nové uskupení s názvem Boogaloo. Uskupení se zformovalo pravděpodobně v posledních letech a zapojilo se do protestů, reflektujících smrt George Floyda. V této skupině se mají vyskytovat i pravicově smýšlející osoby reprezentující krajněpravicové názory. Současně je však velmi těžké tuto skupinu označit za pravicovou či levicovou, neboť jsou zde

⁴⁸newsweek.com. White man blind school shooting was obsessed with Trump and Hitler. [online] [cit.25.11.2021] Dostupné z: <https://www.newsweek.com/william-at-chison-led-double-life-online-749363>

cnn.com. *Aztec High School shooting*. [online] [cit.25.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2017/12/07/us/aztec-high-school-shooting-new-mexico/index.html>

cnn.com. Newtown shooting details revealed in newly released documents. [online] [cit.26.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2013/03/28/us/connecticut-shooting-documents/index.html>

⁴⁹ cnn.com. *Hate crime Charles filed in Pittsburg synagoze shooting left 11 dead*. [online] [cit.26.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2018/10/27/us/pittsburgh-synagogue-active-shooter/index.html>

⁵⁰ Cnn.com. *El Paso vigils bring together a city in mourning after mass shooting*. [online] [cit.26.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2019/08/05/us/el-paso-shooting-monday/index.html>

soustředěny všechny myšlenkové proudy. Skupina je pravděpodobně motivována hlavně útoky proti federální vládě a spojuje tím několik různých skupin extremistů a teroristů dohromady. Skupina Boogaloo je velmi dobře vybavená zbraněmi.⁵¹

⁵¹ rozhlas.cz. *Coje zač hnutí Bogaloo, které se přidává k protestům v USA.* [online] [cit.27.11.2021] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/usa-protesty-george-floyd-boogaloo-krajni-pravice-milice-nepokoje_2006090701_eku

4 Sociálně psychologická analýza

4.1 Dyllan Roof

V červnu roku 2015 jednadvacetiletý Dyllan Roof, útočí střelnou zbraní v Charlesterském kostele v Jižní Karolíně. Během útoku zabije 9 osob, všichni jsou Afroameričané, mnoho dalších zraní. Roof je o několik dní později identifikován jako neonacista, holdující symbolům bílé síly, nesnášející černochoy. Veřejnost se to dozvídá díky jeho webovým stránkám „The Last Rhodesian“, kde zveřejňuje svůj manifest. Roof byl za své jednání odsouzen k smrti, za federální zločin z nenávisti.⁵²

Roof byl velmi malého vzrůstu a jeho postava byla velmi hubená. Trpěl dysmorfickou poruchou a velmi nerad ukazoval svoje čelo, neboť si myslel, že je velmi nevzhledné. Kvůli svému akné dokonce přestal chodit do školy. V minulosti tvrdil, že se narodil se syfilidou a díky tomu se zhoršil stav jeho mysli. Rovněž tvrdil, že jeho ruce a nohy na jedné straně těla jsou větší než ty na druhé, současně uváděl, že je schopen ovládat pouze jednu polovinu svého těla a to způsobuje, že ta druhá je slabší. Roof byl hypochondr a tvrdil, že má mnoho zdravotních problémů, navštěvoval velmi často různá lékařská vyšetření, kde se však jeho myšlenky nepotvrzovaly. Roof o sobě říkal, že má německou krev a jeho krev tak reprezentuje Ameriku, byl přesvědčen, že Adolf Hitler by měl být svatořečen. Věřil také, že po spáchání svého činu, bude oprostěn a dostane od

⁵² npr.org. *Photos of Dyllan Roof, Racist Manifesto Surface on website*. [online] [cit. 24.11.2021] Dostupné z: <https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2015/06/20/416024920/photos-possible-manifesto-of-dylann-roof-surface-on-website?t=1638951334429>

appnews.com. *Court upholds dech sentence for durch shooter Dylann Roof*. [online] [cit. 25.11.2021] Dostupné z: <https://apnews.com/article/religion-389bcc56019f268cb1056e37a517bd6c>

prezidenta milost spolu s nějakou vysokou politickou funkcí, díky tomu, že udělal něco, co očistilo Ameriku. Kromě těchto zkreslených myšlenek, věřil, že Afroameričané jsou zapojeni do války proti bílému obyvatelstvu, avšak to je před veřejností utajováno. Díky tomuto přesvědčení myslel, že bílé rase hrozí vyhynutí. Okolí popisuje Roofa jako velmi tichého, až nepříjemně zamlklého. Nikdy neměl dívku, nerandil, nebavil se, neměl přátelé, opustil školu a začal manuálně pracovat. Uváděl, že doma pouze zírá do zdi nebo leží v posteli se svými depresiemi, o svém životě říkal, že je promarněný. Svého činu nikdy nelitoval, nerozuměl tomu, proč by to měl dělat. Roof nebyl pouze rasistou, tedy v pravém slova smyslu, z jeho dalšího jednání vyplynulo, že trpí bludy a paranoiou. Sám sebe považoval za hrdinu, lpěl na ideologii nadřazenosti, čímž chtěl pomoci svému nízkému sebevědomí a neschopnosti přijmout svou vlastní identitu. Svým činem se chtěl dostat do povědomí společnosti.⁵³

4.2 Anders Breivik

Jednou z nejznámějších ikon pravicového terorismu v negativním slova smyslu, je nepochybně Anders Breivik, který svým hrůzným činem otřásl Norskem a zbytkem světa v roce 2011. Dne 22.7.2011 byla nastražena bomba v centru Osla, ve vládní čtvrti. Následky výbuchu zemřelo 8 osob, 11 jich bylo zraněno. Tento skutek byl určen hlavně k odlákání pozornosti a soustředění policejních složek na místo výbuchu. Breivik se mezitím přesunul na ostrov Utøya, nedaleko Osla, kde byl pořádán mládežnický tábor vládní Norské dělnické strany, na místě tou dobou bylo asi 600 osob. Breivik se po celou dobu vydával za policistu, byl v uniformě s padělaným policejním odznakem. Vyzval osoby ke shromáždění, poté zahájil střelbu, během ní na místě zemřelo 68 osob, 1 z obětí zemřela na

⁵³LANGMAN PETER. *Desperate identities: A bio-psycho-social analysis of perpetrators of mass violence*. *Criminol Public Policy*. 2019; [online] [cit. 29.1.2022] 14 s. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12468>

následky střelného poranění v nemocnici. Celkem tedy Breivik usmrtil 77 osob, většina z nich byla ve věku 14-20 let. V táboře v té době bylo hodně imigrantů a dětí přistěhovalců, právě tito lidé byli hlavní motivací Breivikova útoku. Následně totiž zveřejnil manifest, který nazval Evropská deklarace nezávislosti. V tomto manifestu mimo tradiční projevy rasové nesnášenlivosti, oslavování pracovních táborů a gulagů jako jediného možného řešení multikulturalismu, vzpomíná i negativní postoj k homosexualitě. Breivik také zmiňuje, že ženy by měly být především v domácnosti a nezastávat povolání policistek či vojínek, vyzdvihuje „stará pravidla naší kultury“, čímž má pravděpodobně na mysli hlavně období 50. let 20. století. Dále píše, že by se děti neměly rodit v mimomanželských svazcích a mnoho dalšího, manifest má cca 1500 stran a byl rozeslán celkem 1003 různým, náhodně vybraným emailovým adresám před útokem. Psychologické posudky, se shodují na tom, že Breivik byl přičetným a duševně zdravým. Dle dostupných informací je u něj možné vyzorovat narcistické projevy, jeho psychický vývoj úzce souvisí s nelehkým dětstvím. Breivik byl za svůj čin odsouzen k 21 letům odnětí svobody.⁵⁴

⁵⁴ 2083.wz.cz. *2083 Evropská deklarace nezávislosti – manifest*. [online] [cit.27.11.2021] Dostupné z: <http://www.2083.wz.cz/>

ct24.ceskatelevize.cz. *Před deseti lety Norsko postihla tragédie. Breivik si oblékl policejní uniformu a vzal život 77 lidem*. [online] [cit. 27.11.2021] Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3340238-pred-deseti-lety-norsko-postihla-tragedie-breivik-si-oblekl-policejni-uniformu-a-vzal>

idnes.cz. *Breivik poslal e-mail deseti Čechům*. [online] [cit. 27.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/breivik-poslal-e-mail-deseti-cechum-brali-jsme-to-jako-spam-rikaji.A110804_095106_zahranicni_stf

ZLATOHLÁVKOVÁ Dana, *Horizont ČT24 – psychologický profil Anderse Breivika* [online]. Praha: Česká televize- ČT24, vysíláno dne 18.3.2016, 30 minut. [cit.27.11.2021]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10316155327-horizont-ct24/216411058050318/obsah/460047-psychologicky-profil-anderse-breivika/>

Anders Breivik byl od mala posedlý svým vzrůstem, jeho otec ho měl označovat jako slabého a nemotorného. Kolem 13 roku věku byl sám prý velmi nešťastný z toho, že je tak malý. Byl posedlý svým vzhledem, podstoupil operaci nosu, používal make-up. I přesto se sebou nebyl spokojen. Několik let užíval steroidy a snažil se hodně cvičit, aby byl „větší“. Jeho matka a babička trpěly paranoiou a celkově daly předpoklad, pro to, že by mohl Breivik některé, z duševních poruch onemocnět. Breivik tak zdědil sklony k paranoie a je pověstný svou bezcitností. Rovněž se domníval, že je bílá rasa na pokraji vyhynutí a chtěl překazit podle něj probíhající genocidu severských národů. Věřil, že liberální norští politici kolaborují s muslimy a snaží se sabotovat svou kulturu a tradice. Breivik chtěl, aby se obnovily patriarchální role ve společnosti, měl obavu, ze ženské sexuality. Trpěl prý obavou, ze své křehké mužnosti. Jedna z jeho nejbizarnějších myšlenek byla ta, že požadoval, aby každý muž, který se přidá k jeho cílům, odstranil svůj penis a varlata, aby potvrdil skutečnou loajalitu jeho věci. Breivikovo chování vykazuje známky sadismu. Dále pak přehnané potřeby sebe prezentace, toužil po tom, být slavný. Označoval se za templářského rytíře, velitele evropských jednotek. Breivik se prezentoval jako velitel organizace, která měla mít tisíce členů, rozdělených do buněk v celé Evropě. Taková organizace však neexistovala. Stejně jako Roof, Breivik nikdy neprojevil lítost nad svým činem. Když se měl na policejní stanici svléknout, kvůli vyšetřování, začal pózovat v kulturistických pózách. Breivik neměl žádné sociální kontakty, choval se odtažitě, neměl přátelé ani partnerský život. Proběhly zde spekulace, že je gay, což on sám popírá. Breivik nebyl úspěšný ani v pracovním životě, prodával padělané diplomy, ale poté svou činnost ukončil a přišel o své peníze. Snažil se prosadit v politické scéně, ale ani tam nikdy neuspěl. Pět let před masakrem, se izoloval od zbytku společnosti, odmítal návštěvy, žil v bytě po své matce a hrál videohry. Moc, kterou získával během her, se pak snažil přetavit do reálného světa a pasovat se tak do role hrdiny a bojovníka. Právě prostředí videoher je

dnes velmi riskantním z pohledu možné radikalizace a verbování nových členů pravicových hnutí.⁵⁵

4.3 Brenton Tarrant

Dne 15.3.2019 na Novém Zélandu, ve městě Christchurch došlo ke střelbě ve dvou mešitách Al Noor a Linwood, při které zahynulo 49 osob, na následky zranění potom zemřely další 2 osoby. Pachatelem se stal 28letý Australan Brenton Tarrant. K radikalizaci došlo pravděpodobně během jeho cest po Evropě a Asii, poté, co se v roce 2017 přistěhoval na Nový Zéland, začal plánovat svůj útok. Rovněž zveřejnil na internetu svůj manifest, ve kterém uvádí svůj pohled na svět a varuje před přistěhovalci. Bylo zjištěno, že manifest byl přeložen do několika jazyků a na Ukrajině měl být vydán knižně, k nákupu této knihy dokonce vyzývá neonacistická skupina Karpatská Sič. Útok proběhl v pátek, tedy v den, kdy v dopoledních hodinách probíhají pravidelné muslimské modlitby. Svůj čin online tj. v přímém přenosu promítal na internetových stránkách. Ze záběrů je patrné, že útok byl pečlivě připravený a promyšlený. Tarrant má puštěnou oslavnou bojovou hudbu, která oslavuje Bosenské válečné zločiny v čele s Radovanem Karadzicem. Dlouhé střelné zbraně byly popsány bílou fixou jmény a daty událostí, které souvisejí s nacistickou, fašistickou ideologií nebo obdobnou tematikou. Tarrant byl odsouzen na doživotí.⁵⁶

⁵⁵LANGMAN PETER. *Desperate identities: A bio-psycho-social analysis of perpetrators of mass violence*. *Criminol Public Policy*. 2019; [online] [cit. 29.1.2022] 15-16 s. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12468>

⁵⁶bbc.com. *Christchurch mosque attack*. [online] [cit.27.11.2021] Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-53919624>

idnes.cz. *Ukrajinci vydali manifest střelce z Christchurchu knižně. Zéland protestuje*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/novy-zeland-manifest-strelce-z-christchurchu-se-prodava-jako-kniha-ukrajina.A190822_121421_zahranicni_kha

Byly zveřejněny informace psychologa a psychiatra, kteří vedli před soudním líčením rozhovor se střelcem. Ti uvádějí, že dětství a výchova Tarranta nepřinesla poznatky o tom, že by byla něčím výjimečná nebo, že by Tarrant vykazoval známky klinické kognitivní poruchy či jiných poruch. Uvádějí, že vykazuje řadu známek osobnostní dysfunkce, avšak ne v takovém rozsahu, aby bylo možné hovořit o poruše osobnosti. Střelec dle jejich slov vykazuje známky nadřazenosti, velkoleposti. Sám Tarrant měl uvádět, že se cítil nešťastný a vyloučený společností. Tarrant neprojevil nad svým jednáním žádnou lítost a vraždil zcela bezcitně, trpí velmi častými změnami nálad a neschopností ovládat nutkání se urazit. Střelec dlouhodobě zastával diskriminační názory, které potom zveřejnil ve svém manifestu. Oba odborníci se shodují, že šance na nápravu Tarranta je zcela mizivá. Střelec nakonec údajně uznal, že jeho čin byl iracionální a nevzešlo z něj nic dobrého, dle odborníků však toto prohlášení jako neupřímné a účelové. Pachatel byl popsán jako narcistický.⁵⁷

police.cz. *Střelba v mešitách na Novém Zélandu si vyžádala 49 mrtvých*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/strelba-v-mesitach-na-novem-zelandu-si-vyzadala-49-mrtvych.aspx>

scmp.com. *New Zealand shooting*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: <https://www.scmp.com/news/asia/australasia/article/3001957/new-zealand-mosque-shooter-who-called-himself-brenton-tarrant>

idnes.cz. *Střelec z novozélandských mešit dostal za vraždu 51 lidí doživotí*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/tarrant-christchurch-dozivoti-mesita.A200827_055517_zahranicni_bur

⁵⁷ i.stuff.co.nz. *No remorse and narcissistic, the psychology of the Christchurch mosque shooter*. [online] [cit.25.1.2022] Dostupné z: <https://i.stuff.co.nz/national/christchurch-shooting/122581954/no-remorse-and-narcissistic-the-psycholog-of-the-christchurch-mosque-shooter>

5 Sekundární analýza

V rámci této práce byla pro potvrzení či vyvrácení závěrečných otázek použita metoda sekundární analýzy. Byly použity statistické hodnoty Europolu, tedy Evropské unie a nestátní společnosti Global Terrorism Database, ty byly potom ve snaze vytvořit komplexní obraz o nárůstu pravicového terorismu a témat s ním spojených, zformulovány a přetaveny do grafického znázornění jednotlivých zájmových otázek. S ohledem na to, že každá z organizací má svá hodnotící kritéria, je možné, že se výsledky analýz obou organizací mohou lišit.

Metoda sekundární analýzy je využívána k výzkumnému účelu dokumentů, které byly vytvořeny za jiným účelem. Nejčastěji se jedná o statistická data. Tato metoda může být využita k deskripci, generalizaci či predikci.⁵⁸

5.1 Europol

Europol vydává každoroční zprávu o terorismu na území členských států Evropské unie (dále jen „EU“), která je dostupná na internetových stránkách Europolu. Přehled je rozdělen do jednotlivých kapitol dle zaměření teroristických útoků, najdeme zde terorismus džihádistický, levicový, separatistický a pravicový. V rámci těchto zpráv byla sbírána a zpracována data, uveřejňující počty pravicových útoků, počet zatčených či zadržených osob v souvislosti s dokonatými či nedokonatými teroristickými útoky apod. Ve své práci jsem se věnovala sekundární analýze dat za posledních 10 let, tedy v období roku 2010-2020 na území Evropské unie. Evropská unie se v čase stále mění a utváří, díky tomu některá data, která byly v předešlých zprávách uveřejněna, v těch následujících můžou chybět. Příkladem je odchod Velké Británie z EU, která je

⁵⁸ encyklopedie.soc.cas.cz. *Sociologická encyklopedie – pojem sekundární analýza*. [online] [19.11.2021] Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Anal%C3%BDza_sekund%C3%A1rn%C3%AD

v souvislosti s pravicovým terorismem jednou z nejvíce zasažených zemí, jak je možné vidět v následujících grafech. Europol sice do svých statistik Velkou Británii i nadále zahrnuje, avšak data nejsou dostupná ve všech kapitolách, Spojenému království tak bude samostatně věnována jedna z dalších podkapitol.

V rámci analýz Europolu bylo zjištěno, že jsou zde zahrnuty útoky provedené, nezdařené, odhalené a zmařené. V dokumentech nejsou specifikována kritéria, dle kterých by byly skutky do statistik zařazovány. Vycházím tedy z oficiální definice terorismu v dokumentu Rady Evropy z roku 2001. Zde je teroristický skutek definován jako množina vyjmenovaných činů, které mohou, svou podstavou nebo kontextem, vážně ohrozit chod konkrétního státu nebo mezinárodní organizace. Následně jsou zde jednotlivá kritéria vyjmenována, například jsou uvedeny útoky na lidské životy, které mohou zapříčinit smrt, únosy nebo braní rukojmí, přerušování dodávek vody a jiných základních zdrojů apod.

59

Graf 1 - Počet útoků pravicových teroristů v EU v letech 2010-2020

Zpracování: vlastní

⁵⁹ mvcr.cz, *Definice pojmu terorismus*. [online] [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>

Popis dat: Horizontální osa, představuje časovou osu. Na ose vertikální, vidíme číselně zobrazený počet útoků. Modře je zobrazena křivka počtu útoků.

Interpretace dat: Celkově bylo ve sledovaném období provedeno dle statistik Europolu, 30 útoků. V roce 2015 došlo k výraznému nárůstu, přičemž od té doby, má křivka stoupající charakter.

Rešerše dat: Rok 2015 se stal rokem s nejvyšším nárůstem pravicového terorismu, celkem jich bylo uskutečněno 9. Do té doby se dle dat EU jednalo pouze o celkem 4 útoky v letech 2011 a 2012. Tak razantní nárůst právě v roce 2015 by mohl být připisován Evropské migrační krizi, kdy ve Středozemním moři docházelo k hromadným úmrtím při pokusech dostat se do Evropy. K celkem 7 útokům došlo ve Francii a 2 útoky byly spáchány v Řecku.

Právě Francie je v posledních letech místem, kde pravicová politika a krajní pravice nachází své místo. V aktuální politické kampani na prezidenta Francie, si mimo jiné vede krajně pravicové hnutí vedené Le Penovou či Zemmerem, překvapivě dobře. Politické programy staví z velké části na negativním postoji k migraci.⁶⁰

V roce 2020 bylo ve Francii 10,2 % imigrantů z celkové populace. Mezi nejčastější přistěhovalce se řadí v současné době Alžírčané a Marokánci. Ačkoliv se jedná o bývalé koloniální státy Francie, tedy mnozí mohou znát alespoň základy úředního jazyka a kulturu, celková integrace a nálada ve společnosti není příliš optimistická.⁶¹

Další větší nárůst byl zaznamenán v roce 2017, kdy došlo k celkem 5 útokům, všechny útoky byly spáchány ve Velké Británii. Spojené království dominuje

⁶⁰ novinky.cz, *Francie: Noty udává krajní pravice*. [cit.15.1.2022]. [online] Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/clanek/francie-noty-udava-krajni-pravice-40383912>

⁶¹ thelocal.fr., *In numbers the real story of immigration in France*. [cit. 15.1.2022]. [online] Dostupné z: <https://www.thelocal.fr/20211015/in-numbers-the-real-story-of-immigration-in-france/>

v počtech útoků i v roce 2019. Došlo k celkem 6, z nichž 4 byly na jeho území. Situací ve Velké Británii se bude tato práce ještě později zabývat.

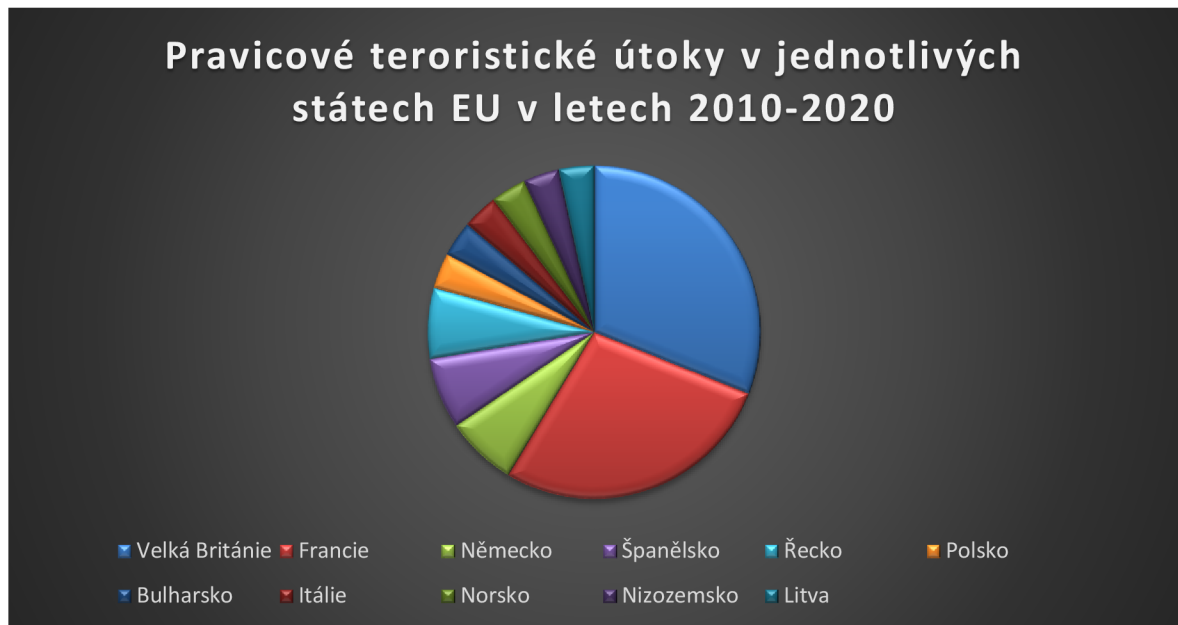
Zpráva Evropské Unie z roku 2021, mapující situaci v roce 2020, hovoří o útocích ve Francii, Belgii a útoku v Německu – konkrétně město Hanau, při němž zemřelo celkem 9 osob. Rovněž jsou zde zmíněny další nepovedené útoky, v roce 2020 tak bylo zatčeno celkem 34 osob, u nichž bylo podezření na inklinaci k pravicově motivovanému útoku. V roce 2019 takových osob bylo 21. Zpráva rovněž zmiňuje, jak obtížná je situace pro aktivní členy krajní pravice, v souvislosti s opatřeními proti Covid 19. Komunikace se sice přesouvá do kyberprostoru, ale není možné jednoduše překračovat hranice, udržovat tak osobní styky, organizovat a udržovat výcvikové skupiny.⁶²

Celkový pohled Evropské unie na hrozbu pravicového terorismu, nabývá v poslední době na důležitosti. Covid 19, ovšem není až tak pozitivním jevem, který by mohl pravicovým teroristům a extremistům komplikovat život, naopak. Pandemie je uskupeními využívána jako podklad pro konspirační teorie, Belgie a Velká Británie zaznamenala komunikaci, ve které členové krajní pravice tvrdí, že šíření Covidu 19, způsobila a usnadnila migrace a azylová centra se stala možnými ohnisky nákazy. Větší nárůst v online komunikaci, byl zaznamenán na území Švédska, ale také Česka. Kontrola internetových portálů a komunikačních prostředků je tak nezbytnou součástí boje proti terorismu. Velmi často však

⁶² europol.eu. *European union terrorism situation and trade report Te-Sat 2020*. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2020>

europol.eu. europol.eu. *European union terrorism situation and trade report Te-Sat 2021*. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2021-tesat>

komunikace probíhá v prostředí počítačových her, což znesnadňuje včasné odhalení případných pachatelů.⁶³

Graf 2 - Pravicové teroristické útoky v jednotlivých státech EU v letech 2010-2020

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Na výše uvedeném výsečovém grafu je viditelné, že v Evropě v posledních 10 letech, dominuje v počtu pravicově motivovaných teroristických útoků Francie a Velká Británie. Hned za nimi je Německo.

Rešerše dat: Evropská unie ve své zprávě, mapující rok 2020 rovněž uvádí, že k pokusům o útoky došlo mimo jiné ve Švýcarsku, aktivnější se také stává krajní pravice ve Španělsku či Švédsku. Známým se také stal pokus o útok v Estonsku,

⁶³ europol.eu. europol.eu. *European union terrorism situation and trend report Te-Sat 2021*. [online] [cit.15.1.2022] Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2021-tesat>

kde byl pachatelem teprve 13 let starý mladík. Většina z těchto pachatelů, je zapojena do komunikace směřující z Velké Británie, USA či Německa.

Graf 3- Počet útoků a počet zatčených osob na území EU v souvislosti s pravicovým terorismem

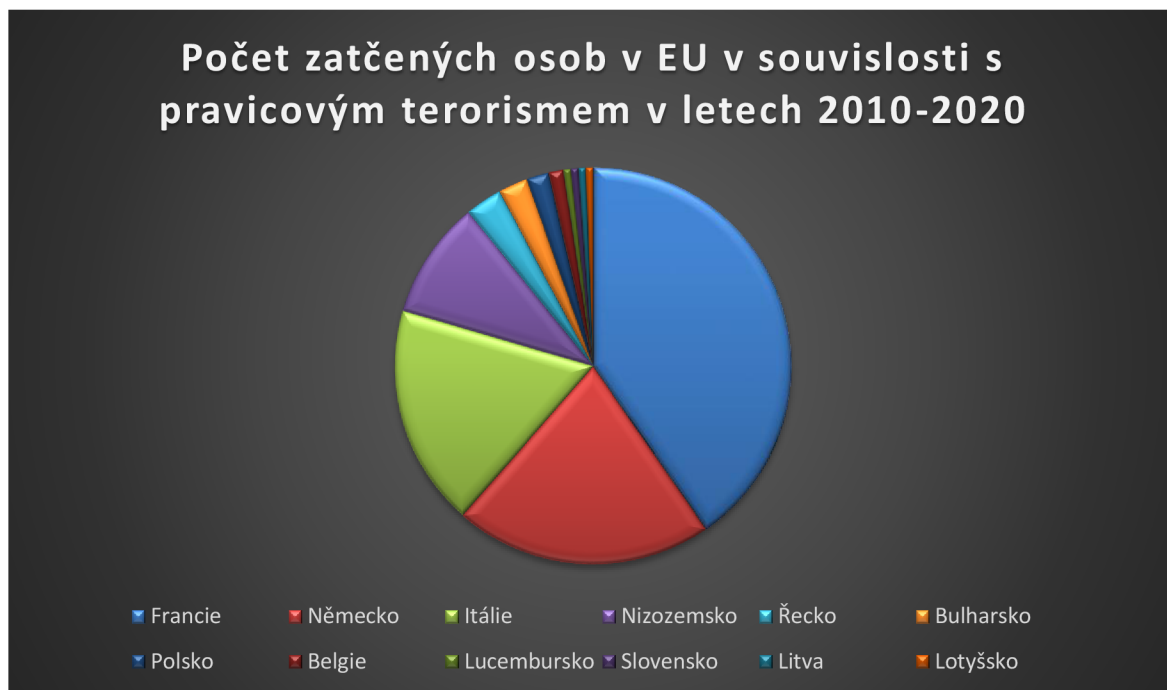
Zpracování: vlastní

Popis dat: Horizontální osa, představuje osu časovou. Vertikální osa zobrazuje počet útoků a zatčených osob.

Intepretace dat: Počet útoků má v celkovém sledovaném období kolísavý charakter. Od roku 2015 má relativně stoupající charakter, vyjma roku 2018. V roce 2018 je, ale nejvyšší počet zatčených osob v souvislosti s pravicovým terorismem a to celkově 44. Počet zatčených osob nemá klesající charakter.

Rešerše dat: V roce 2018 došlo k pouze 1 útoku, ale zatčených osob je nejvíce za sledované období. Lze tedy předpokládat velmi kvalitní práci bezpečnostních a zpravodajských služeb, které útoky včas zastavili. Druhým faktorem může být nedostatečná připravenost a opatrnost pachatelů. Obdobně vysokou hodnotu počtu zatčených osob můžeme vidět i v roce 2014, počet útoků je nulový. V roce

2019 pak dochází k poklesu zatčených osob na 21, avšak narůstá počet útoků na celkových 6. V roce 2020 je počet zatčených 34 a počet útoků 4.

Graf 4 - Počet zatčených osob v jednotlivých státech EU v souvislosti s pravicovým terorismem v letech 2010-2020

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Z dalšího výšečového grafu je patrné, že k největšímu počtu zatčených osob v souvislosti s pravicovým terorismem, došlo ve Francii a to k celkovému zatčení 67 osob. Následuje Německo s 35 osobami, Itálie s 30 osobami a Nizozemsko s 16 osobami.

5.2 Analýza pravicového terorismu ve vybraných státech z dat Global Terrorism Database

Pro následující sekundární analýzu byla použita data z webových stránek Global terrorism database (dále jen „GTD“). Jedná se o nevládní organizaci, která se zabývá monitorováním teroristických útoků a témat s terorismem spojeným ve světovém měřítku. GTD provádí nejrůznější výzkumy, vydává každoroční zprávy a rešerše týkající se terorismu. Je jednou z nejrozsáhlejších databází, která je volně přístupná pro další účely. K vyhledávání teroristických útoků v databázi, slouží mnoho filtrů, které je možné použít pro snazší vyhledávání. Pro následující grafické zpracování a sekundární analýzu, byl použit filtr pro teroristické útoky na území USA v letech 2009-2019. Autorka chtěla zachovat koncept analýzy v časovém rozmezí 10 let, jako je tomu v kapitole u Europolu, avšak data pro rok 2020 ve výše zmiňovaných databázích nebyla přístupná.

Pro zařazení činu do databáze, je nutné splnit celkem 3 kritéria. GTD uvádí následující kritéria:

- 1) Útok je zaměřen na dosažení politického, náboženského nebo sociálního cíle. U ekonomického hlediska není sledována touha po osobním zisku, musí zahrnovat pokus o systémové ekonomické změny.
- 2) Existence důkazu o úmyslu přinutit, zastrašit nebo předat poselství širšímu publiku.
- 3) Útok je mimo kontext legitimních válečných aktivit, čin se musí pohybovat mimo hranice povolené mezinárodním právem.⁶⁴

⁶⁴ start.umd.edu. *Vyhledávání v databázi GTD*. [online]. [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.start.umd.edu/gtd/search/Results.aspx?>

Pokud je pochybnost, zda se skutečně jedná o terorismu, či nikoliv, je to u každého jednotlivého činu uvedeno s dalším vysvětlením, proč by mohlo být tvrzení o teroristickém útoku rozporováno.

Pro potřeby dalšího zpracování jsem vybírala teroristické činy, které splňovaly následující podmínky.

a) Útoky, vyhodnocené pomocí kritérií GTD jako teroristické.

b) Útoky, které splňují požadavky pravicově motivovaných teroristických útoků. V databázi jsou jednotlivé útoky řazeny podle motivu spáchání, můžeme zde v souvislosti s pravicí najít útoky rozdělené dle motivace na antisemitismus, bílý nacionalismus, protimuslimské útoky, homofobní, rasistické, neonacistické, pravicové či protivládní.

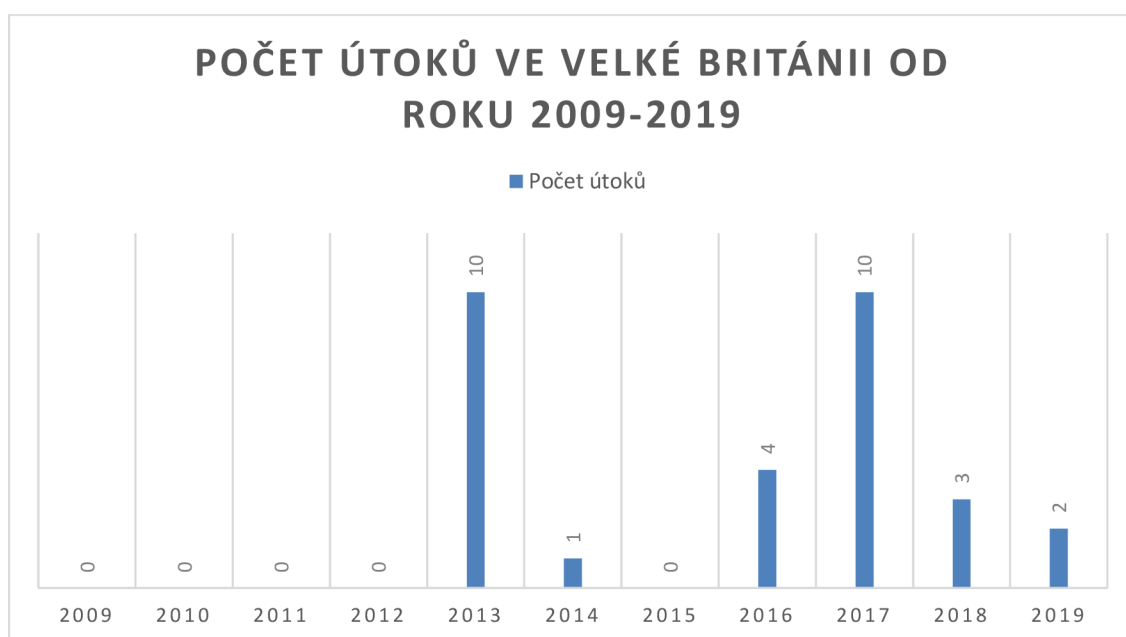
c) Pokud útoky spadaly do jedné z výše uvedených kategorií, prověřovala jsem, zda je skutečně útok pravicově motivovaný. Např. u některých útoků řazených do sekce antisemitismus se mohlo jednat o muslimského pachatele, nikoliv o motivaci pravicových radikálů. V mnohých případech se jednalo o protimuslimské útoky (nejčastěji na mešity), kde však nedošlo k objasnění činu a nebylo tak bezpečně stanoveno, že se jedná o útok pravicový. Útoky, které svým charakterem sice připomínaly motivaci pravicově smýšlejících, ale nebyly s jistotou prokázány, nebyly do seznamu zařazeny. V jednom z případů se jednalo o žhářský útok v Minnesotě, po kterém byl na stěně zanechán znak hákového kříže a vedle nápis Alláhu akbar. Takové útoky, tedy nebyly zahrnuty.

Velmi obtížné bylo vymezit v souvislosti s domácím, pravicovým terorismem útoky proti federální vládě. Byly zahrnuty takové, které měly v úmyslu v souvislosti s pravicovými tématy, vyvolat revoluci či pád vlády. Příkladem jsou útoky na federální orgány s cílem upozornit na migraci, zákony o zákazech střelných zbraní apod. Do vyhodnocení jsem zahrnula i útoky, které sice byly spáchány neznámým pachatelem, avšak o jejich spojení s pravicí není pochyb (zanechán nápis hákového kříže, vykřikování nenávistných, rasistických hesel, veřejné přihlášení některé z pravicových skupin apod.) Případy, kdy pachatel

zemřel během útoku a nepodařilo se ho zcela jistě spojit s pravicovou ideologií, přestože tomu určité skutečnosti nasvědčovali, nebyl zahrnut.

d) Útoky páchané jedním pachatelem v sérii, častokrát i během jednoho dne, k. Příklad série tři žhářských útoků v jeden den, stejném městě, na různé instituce, je zahrnuta jako tři jednotlivé skutky.

5.2.1 Velká Británie

Graf 5- Počet útoků ve Velké Británii od roku 2009-2019

Zpracování: vlastní

Popis dat a interpretace dat: Horizontální osa představuje osu časovou. Vertikální osa představuje počet uskutečněných útoků. K největšímu počtu útoků dochází v roce 2013 a 2017 s celkovým počtem 10. Z grafu není možné jednoznačně říci, zda má stoupající či klesající tendenci. Celkově ve sledovaném období došlo k 30 útokům.

Graf 6- Počet pachatelů páchatících jednotlivé útoky

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Z výšečového grafu je patrné, že nejvíce spáchaných útoků, je ze strany jednotlivců. Celkový počet jednotlivců je 17, dvojice pachatelů působila ve 4 případech, pravicová skupina ve 3 případech. Neznámý počet pachatelů je u skutků, kde byl jednoznačně prokázán pravicový motiv, avšak pachatelé nebyli dopadeni.

Graf 7- Využité zbraně

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Horizontální osa představuje počet jednotlivých útoků. Vertikální osa znázorňuje využití zbraně. Z grafu je patrné, že nejčastěji využitou zbraní je založení požáru na místě. Tato technika je využívána hojně u útoků na mešity či synagogy. Chladnou zbraní rozumíme použití nože či sekyry. Požár je zřejmě nejoblíbenější způsobem, neboť je možné jej založit velmi snadno a jedná se o anonymní metodu, při které je nejmenší riziko dopadení.

Graf 8 – Motiv pravicových teroristů

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Na výšečovém grafu je patrné, že největší počet útoků je motivováno antiislamismem, islamofobií. Těchto útoků je celkem 17, to je znázorněno modrou barvou. Poté jsou to útoky motivované neonacistickou ideologií, těch je celkem 8 a jsou znázorněny červenou barvou. Antisemitismus se 4 útoky a protivládně zaměřený útok v počtu 1.

Rešerše dat: Velká Británie se potýká s velkým nárůstem rasismu na svém území. Z pohledu šéfa britské MI5, tedy britské zpravodajské služby, problém rasismu napomáhá růstu krajní pravice. Problémem je i fakt, že jsou do extremistických a teroristických organizací stále častěji zatahovány děti. Kromě rasismu, podněcují aktivitu krajní pravice i různé dezinformační kampaně a šíření hoax. ⁶⁵

⁶⁵ bbc.com. Racism fuelling far-right threat in UK-MI5's Ken McCallum wals. [online]. [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/uk-57829261>

V roce 2020 žilo ve Spojeném království 9,2 milionu obyvatel narozených v zahraničí, to je cca 14 % celkové populace. Od počátku 80. let je to více než trojnásobek. Největší počet imigrantů přichází z Indie, Pákistánu a Bangladéše, tedy z bývalých kolonií Spojeného království. Dalšími častými přistěhovalci jsou Poláci, Rumunové, Němci a Irové. Kromě toho, ale do země míří i Syřané, Íránci nebo Súdánci. Postupně také dochází ke změně přístupu vlády k přistěhovalcům, veřejnost má zájem na zastavení imigrace. S tím souvisí i otázka Brexitu, ke kterému dochází počátkem roku 2020 a znovu je tak zavedena imigrační kontrola, je znemožněn volný, bezvízový pohyb cizinců. Sociální segregace bílých od menšinových skupin se zvyšuje v roce 2005, kdy dochází k bombovým útokům na londýnskou dopravní infrastrukturu. Od té doby vzrůstá podpora krajně pravicových politických stran. Mnoho imigrantů dorazilo do Británie v souvislosti s uprchlickou krizí v roce 2015, kdy po zamítnutí poskytnutí azylu, docházelo k jejich odvolávání, čímž se prodloužila doba, kterou strávili na území Británie. Vyřizování těchto žádostí vrcholí v roce 2016 a 2017.⁶⁶

V poslední době se Velká Británie potýká s radikalizací velmi mladých lidí. Takový fenomén se ovšem neobjevuje pouze ve Velké Británii. V roce 2020 byl obviněn 18 letý mladík, který v prostředí internetu povzbuzoval k páchání teroristických činů inspirovaných neonacistickou ideologií. Mladík byl studentem gymnázia a byl velmi nadějným studentem. Sdílel jednotlivé obrázky či návody, kterými mohl motivovat k aktivizaci teroristů. Počátkem roku 2021 byl odsouzen teprve 13 letý chlapec, motivovaný neonacismem. Na chatovacích fórech zveřejňoval zprávy o zabíjení gayů, Židů a jiných než bílých. Stáhl si příručku o tom, jaké typy sloučenin lze využít k iniciaci exploze, shromažďoval informace o

⁶⁶ migrationpolicy.com, *United Kingdom shift immigration interrupted Brexit and pandemic*. [online]. [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/united-kingdom-shift-immigration-interrupted-brexit-pandemic>

pewresearch.org. *Europes unauthorized immigrant population peaks in 2016, then levels off*. [online]. [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.pewresearch.org/global/2019/11/13/europes-unauthorized-immigrant-population-peaks-in-2016-then-levels-off/>

výrobě napalmu, umění boje s nožem a sestavení útočné pušky. Později bylo prokázáno, že je členem neonacistické skupiny Feuerkrieg Division.⁶⁷

V poslední době se objevil případ metropolitního policisty Hannama, který byl členem hnutí National Action a disponoval dokumenty a informacemi využitelnými při teroristických útocích.⁶⁸

V březnu roku 2021, bylo ve věznicích v souvislosti s pravicovým terorismem 44 osob. Ve věznicích je 32 % osob bílé pleti.⁶⁹

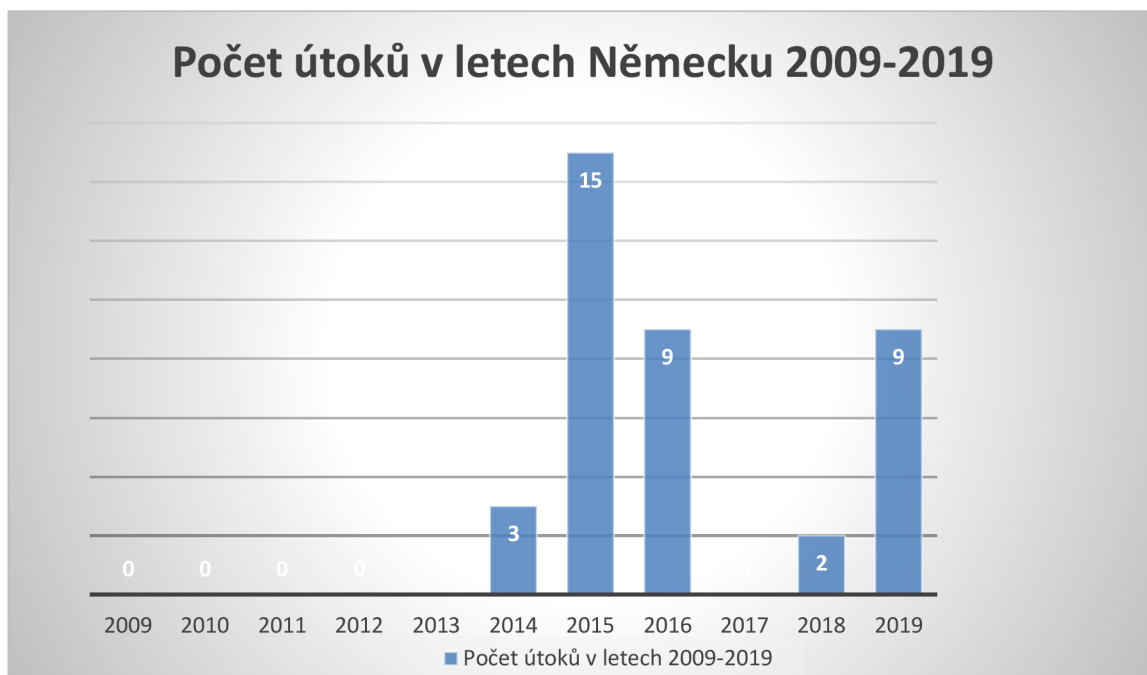
⁶⁷cps.gov.uk, *Grammar schoolboy sentenced for encouraging far-right terrorism and possessing indecent images of children.* [online]. [cit.21.1.2022] Dostupné z: <https://www.cps.gov.uk/cps/news/grammar-schoolboy-sentenced-encouraging-far-right-terrorism-and-possessing-indecent-images>

cps.gov.uk, *Youngest british terrorist sentenced neo nazi manuals stash.* [online]. [cit.21.1.2022] Dostupné z: <https://www.cps.gov.uk/cps/news/youngest-british-terrorist-sentenced-neo-nazi-manuals-stash>

⁶⁸ cps.gov.uk, *Former police officer jailed for NA membership.*[online]. [cit.21.1.2022] Dostupné z: <https://www.cps.gov.uk/cps/news/former-police-officer-jailed-national-action-membership>

⁶⁹ ALLEN Grahame, Megan HARDING, *Terrorism in Great Britian: statistics* [online]. House of Commons Library, 2021. Dostupné z: <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-7613/CBP-7613.pdf>

5.2.2 Německo

Graf 9 - Počet útoků v letech Německu 2009-2019

Zpracování: vlastní

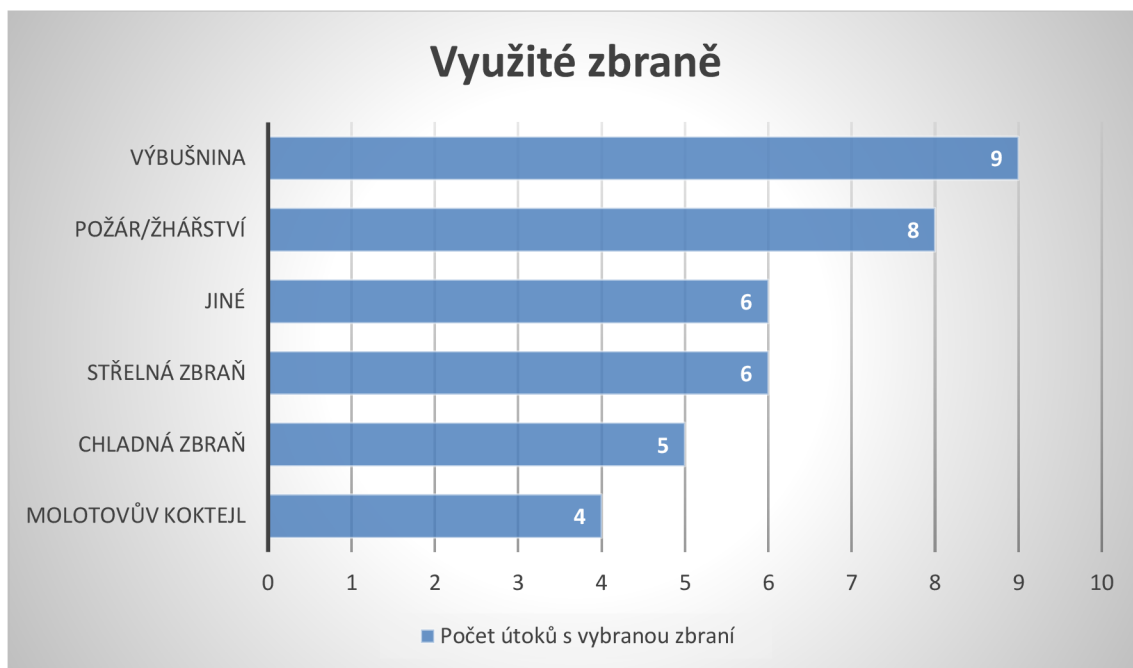
Popis a interpretace dat: Horizontální osa představuje časovou osu. Vertikální osa značí počet útoků. Nejvyšší počet útoků je zaznamenán v roce 2015 a 2016, kdy se jedná o 15 a 9 provedených útoků. Poté křivka klesá téměř na nulu a opět v roce 2019 dochází k rapidnímu nárůstu na 9 útoků. Celkově ve sledovaném období došlo ke 38 útokům.

Graf 10 - Počet pachatelů páchajících jednotlivé útoky

Zpracování: vlastní

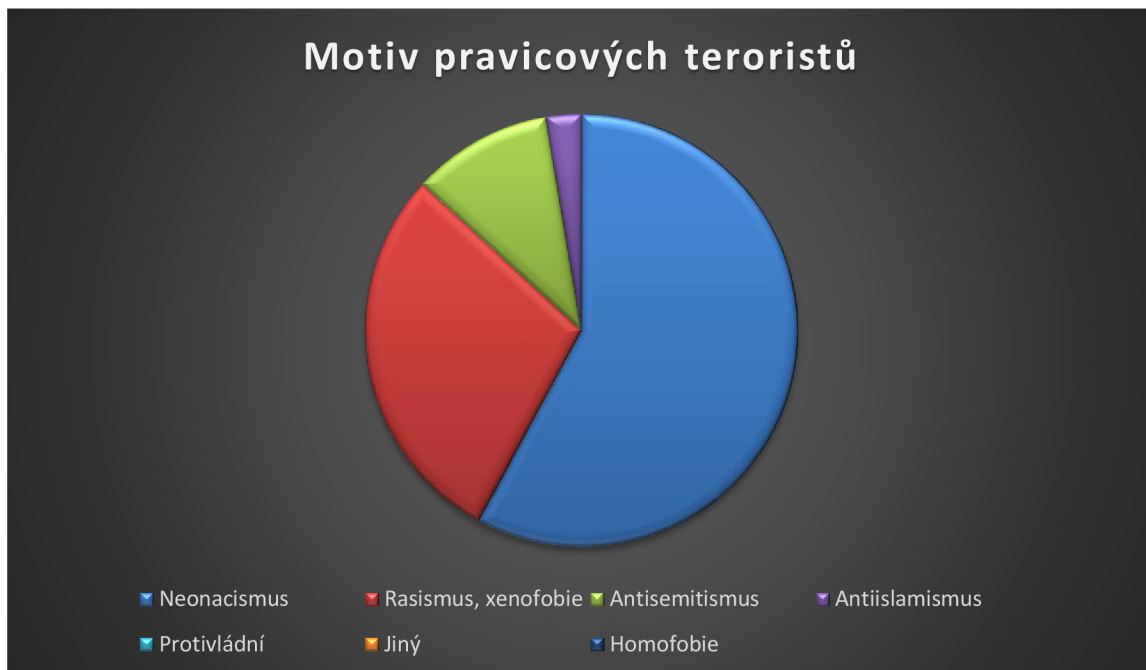
Popis a interpretace dat: Výšečový graf znázorňuje modrou barvou, že největší počet útoků je páchán jednotlivcem. A sice celkem 22 útoků, dvojice pachatelů 1 útok a pravicová skupina ve 3 případech. Ve 12 případech je počet pachatelů neznámý, jedná se o útoky, které byly jednoznačně identifikovány jako pravicové, avšak jejich pachatelé nebyli zcela jistě určeni či dopadeni.

Graf 11 - Využité zbraně

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Horizontální osa představuje počet jednotlivých útoků. Vertikální osa znázorňuje využití zbraní. Z grafu je patrné, že nejčastěji využitou zbraní je výbušnina. Výbušnina byla využita v 9 případech, většinou se jedná o amatérsky vyrobenou výbušninu, například trubkovou bombu. Druhým nejčastějším způsobem je založení požáru, celkem 8 útoků. V případě, kdy je využito pojem jiné, se jedná o netradiční zbraň, kterou nebylo možné zahrnout do žádné ze skupin. Například použití palice, trubky apod.

Graf 12 - Motiv pravicových teroristů

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Výšečový graf modrou barvou znázorňuje, že nejčastějším motivem je neonacistické smýšlení s 22 útoky. Červenou barvou znázorňuje, že druhým nejčastějším motivem je rasismus a xenofobie, tyto útoky se zpravidla obracely vůči uprchlickým táborům, kde se nacházely různé národnosti a nelze tak zcela specifikovat o jakou formu rasismu se jedná. Takových útoků ve sledovaném období bylo celkem 11. Na třetím místě je antisemitismus se 4 útoky a následuje antiislamismus s 1 útokem. Útoků, které byly zaměřeny vůči Židům, či Muslimům je více, nebylo však zcela prokázáno, že pachateli jsou pravicoví teroristé.

Rešerše dat: Německo má velmi vhodné historické podmínky, pro další vývoj pravicového terorismu. Z pohledu Evropy se jedná o možná nejnebezpečnější základnu pravicových teroristů a extremistů, kteří nadále udržují a rozšiřují mezinárodní kontakty v tomto směru.

Obdobně jako v ostatních státech Evropské Unie, byl znatelný nárůst pravicově motivovaných útoků v letech 2015 a 2016. V roce 2015 se jednalo o 15 útoků, v roce 2016 o 9 útoků. Opět lze vidět možnou spojitost v souvislosti s Evropskou migrační krizí. Německo je jednou z nejpobulárnějších cílových zemí, tuto skutečnost lze vysvětlit možností volného pohybu, v rámci Schenghenského prostoru a relativně přátelskou migrační politikou. V Německu je v roce 2020 nejvíce migrantů, na území Evropské Unie. Celkově se jedná, o 2,6 milionu imigrantů což je asi 29 % z celkového počtu obyvatel.⁷⁰

Někteří analytici říkají, že promigrační politika Angely Merkelové, dává vzniknout krajně pravicovým stranám, které svou politiku staví na protimigračních náladách.⁷¹ V posledních letech se začalo velmi často hovořit o možném „náboru“ členů pravicových skupin, v řadách bezpečnostních sborů a složek. Takový člověk, který má určitou formu výcviku, profesionálně umí zacházet se zbraněmi, nebo k nim má dokonce přístup, je dokonalým kandidátem pro tyto skupiny. V období od ledna 2017 do dubna 2020 byla v Německu tento problém monitorován. K tomu byla vydána výroční zpráva, ve které je podezření na celkem 377 případů v souvislosti s pravicovým radikalismem. Zpráva monitoruje spolkovou i zemskou policii, ale také tajné služby, celníky aj. Mimo policejní složky informuje o celkem 1064 podezřeních v armádě, z nichž celkem 400 jich bylo vyvráceno. Tehdejší ministr vnitra Horst Seehofer označil pravicový extremismus, rasismus a antisemitismus za největší hrozbu pro německou demokracii.⁷²

⁷⁰ migrationpolicy.org, *Borderless Europe free movement*. [online].[cit.20.1.2022] Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/borderless-europe-free-movement>

⁷¹ aljazeera.com. *Angela Merkel's mixed legacy: Open-door policy, rise of far right*. [online].[cit.21.1.2022]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2018/12/8/angela-merkels-mixed-legacy-open-door-policy-rise-of-far-right>

⁷² irozhlas.cz. *Extremismus u německé policie*. [online] [cit.6.12.2021] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/extremismus-nemecka-policie-seehofer-pravice-radikalismus_2010061355_ada

5.2.3 USA

Graf 13 - Počet pravicových teroristických útoků v USA v letech 2009-2019

Zpracování: vlastní

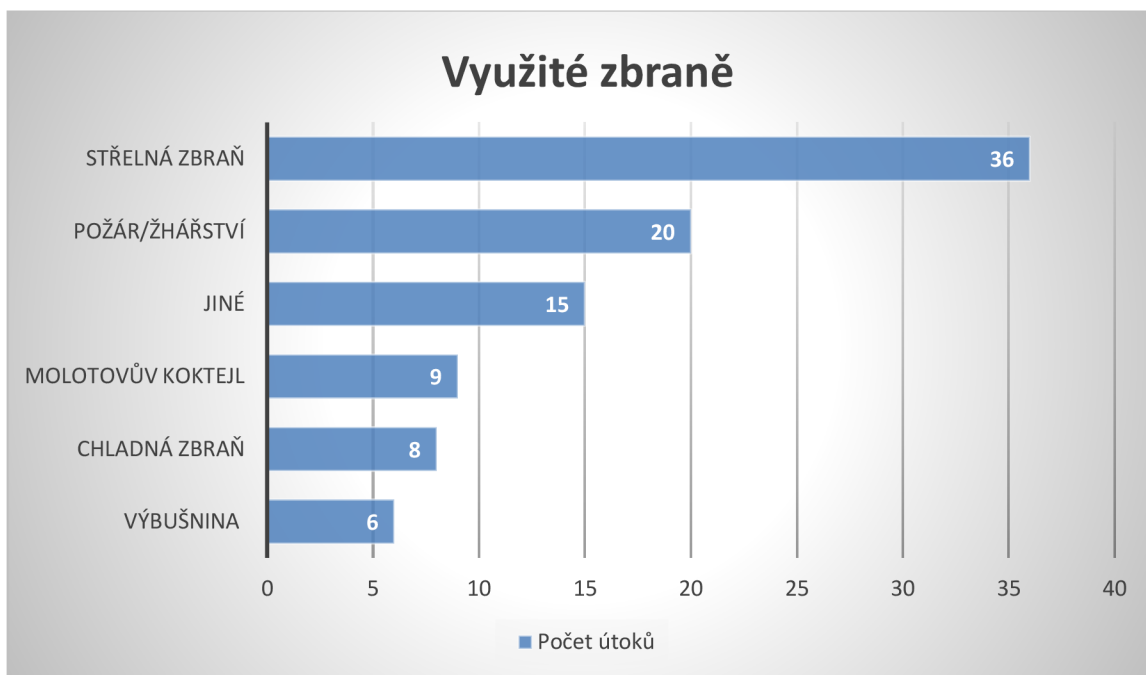
Popis a interpretace dat: Horizontální osa je osou časovou. Vertikální osa je zobrazením počtu útoků. Od roku 2014 má křivka převážně stoupající charakter, v roce 2016 dochází k mírnému snížení. Celkově došlo ve sledovaném období k celkem 94 útokům, které lze charakterizovat jako pravicové. Největší nárůst s 21 útoky byl v roce 2017. V roce 2018 došlo k propadu na 14 útoků a v roce 2019 k drobnému nárůstu na 17 útoků.

Graf 14 - Počet pachatelů páhajících jednotlivé útoky

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Výšečový graf zobrazuje počet pachatelů, kteří spáchali jednotlivé útoky. V celkem 69 případech, tedy 73 % útoky byly spáchány jednotlivci. Pravicová skupina je pachatelem v 10 případech. Dvojice pachatelů páchalo v 9 případech, tedy 10 %. Neznámý počet pachatelů v celkem 6 případech se týká případů, kdy je jednoznačně určitelné, že se jedná o pravicový útok, avšak pachatelé nebyli odhaleni.

Graf 15 - Využité zbraně

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Horizontální osa zobrazuje počet útoků, při nichž byla použita konkrétní zbraň. Vertikální osa znázorňuje jednotlivé zbraně. Nejvyšší počet útoků, celkem 36, bylo spácháno střelnou zbraní. Druhý nejvyšší počet útoků byl spáchán založením požáru. Pod pojmem výbušnina je možno rozumět nástražný výbušný systém, nejčastěji se jedná o domácí výrobu bomb (například trubková apod). Nejčastěji využívanou zbraní je krátká střelná zbraň, poté puška či brokovnice. Sečnou zbraní se rozumí nůž, není vyloučeno ani použití sekery. Pojem jiné se skrývají povětšinou ojedinělé případy použití netradičních zbraní, například se jedná o využití vozidla, hole, kovové tyče, ale i údery pěstí, nohama apod. Velmi důležitý je rovněž fakt, že v několika případech pachatelé využité zbraně kombinují.

Graf 16 - Motiv pravicových teroristů

Zpracování: vlastní

Popis a interpretace dat: Na výšečovém grafu je zobrazen nejčastější motiv pravicových teroristů. V celkem 40 případech, se na prvním místě nachází motiv neonacismu. Druhý nejvyšší počet spáchaných útoků jsou motivovány antiislamismem, v počtu 20 útoků. Na třetím místě je antisemitismus s celkem 12 případy. Protivládně motivované útoky, jsou v tomto případě převážně útoky proti federální vládě, či protrumpovští aktivisté.

Rešerše dat: K nejvyššímu počtu útoků došlo v roce 2017. V roce 2016 vítězí v prezidentských volbách v USA Donald Trump. Právě Trump svými kontroverzními názory oslnil některé z řad neonacistů. Objevili se dokonce zprávy, že v Německu obliba Trumpa vzrostla natolik, že ho označují jako mesiáše, který je osvobodí před Angelou Merkelovou. Na jednu z demonstrací proti opatřením Covidu 19 v Berlíně, s sebou účastníci přinesli vlajku

v nacistických barvách s podobiznou Trumpa a černou orlicí. Obdobné nálady Trump vyvolává i u krajní pravice v USA.⁷³

Na počátku roku 2020 bylo v USA odhaleno pravicové uskupení, které mělo v plánu, unést michiganskou guvernérku Gretchen Whitmerovou, ve snaze vyvolat tak občanskou válku. Čtrnáct zadržených mužů, bylo členem krajně pravicové uskupení The Wolverine Watchman. Právě USA má v posledních letech problémy s velmi aktivní krajní pravíci, označují dokonce tuto hrozbu jako prioritní. USA se v poslední době velmi soustředí na pravicovou scénu, neboť tato, byla vyhodnocena jako rizikovější, než útoky džihádistických teroristů. Velmi vyostřená byla například situace útoku na Kapitol ve Spojených státech ze dne 6.1.2021. Útočníky byli podporovatelé Donalda Trumpa, který byl součástí vyhocené kampaně prezidentských voleb. Útok si vyžádal celkem 5 obětí, účastníky tohoto útoku byli mimo jiné i členové pravicové extremistické scény, jako například skupina QAnon či ProudBoys, kteří jsou Trumpovými podporovateli. Donald Trump na základě své neúspěšné kandidatury, kterou přičítal zmanipulovaným volbám, vyzýval své přívržence k boji. Byla zorganizována demonstrace proti výsledkům voleb, poté však její účastníci vnikli do Kapitolu, kde začali drancovat, demolovat, rozbíjet a útočit. Objevují se názory, že se mělo jednat o pokus o státní převrat, účastníci byli vyzýváni, aby si vzali zpět svou zemi. Ke komunikaci s veřejností byly využívány Trumpovy sociální sítě, kde se zájem o pořádání demonstrace rozrůstal nevěřitelným tempem. Sítě byly Trumpovi následně zablokovány.⁷⁴

⁷³ idnes.cz, *Trump je modlou německé krajní pravice, konspirátoři věří, že je osvobodí.* [online].[cit.20.1.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/usa-prezident-donald-trump-nemecko-krajni-pravice-extremismus-qanon-konspiracni-teorie-konspirace-ne.A200908_143505_zahranicni_dtt

⁷⁴ theconversation.com. *Right-wing extremism: The new eave of global terrorism.* [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: <https://theconversation.com/right-wing-extremism-the-new-wave-of-global-terrorism-147975>

6 Faktory ovlivňující pravicový terorismus

V následující kapitole se chci zaměřit na vytyčení jednotlivých faktorů, které by pravicově motivované teroristické útoky, mohly formovat. Faktory vyplývají z rešerší analyzovaných dat a jsou logickým výstupem z předešlé sekundární analýzy.

6.1 Migrace

Tento jev nyní rezonuje napříč společností téměř ve všech koutech vyspělého světa. Z výše uvedeného se jeví, že by tento faktor mohl mít jeden z největších vlivů na pozdější možnou radikalizaci útočníků. V rámci Evropy dochází k rapidnímu nárůstu pravicových útoků nejspíš i v souvislosti s Evropskou migrační krizí. Spojené státy americké jakožto velmi multikulturní stát, má s identitou některých jedinců, kteří požadují „bílé“ Spojené státy, rovněž větší potíže. V následující kapitole s dotazníkovou metodou bylo zjištěno, že veřejnost volila jako nejčastější faktor, který může radikalizaci ovlivnit právě migrační a azylovou politiku.

6.2 Politická scéna

S azylovou a migrační politikou, úzce souvisí vládní zřízení a celkový postoj vrcholných představitelů ve vládě. USA zaznamenává nárůst pravicově

dhs.gov. National *Terrorism Advisory System* – *Buletin*, U.S Department of homeland security.
[online] [cit.30.11.2021] Dostupné z:
https://www.dhs.gov/sites/default/files/ntas/alerts/21_0813_ntas_bulletin_all-sectors.pdf

motivovaných útoků, po nástupu Donalda Trumpa do vlády. Právě Trumpova vláda, vyznačující se tvrdou protimigrační politikou, může rozmíchávat klidné vody mezi útočníky. Je-li taková osoba vrcholným představitelem, může to dávat prostor a odvalu pravicovým útočníkům, kteří věří, že dělají správnou věc. Na druhé straně například azylová a migrační politika v Německu, v čele s Angelou Merkelovou, za svoje postoje bývá velmi často pranýřována. Rovněž tak může vznikat obava o bezpečí a potřeba něco udělat, ze strany útočníků. Francie, kde probíhají volební kampaně na prezidenta, ukazuje v několika případech, že téma imigrační politiky ve společnosti velmi rezonuje a i současný prezident Macron, dává příslib tvrdšího přístupu v azylové a migrační politice.

6.3 Nedostatečná kontrola prostředí internetu a komunikace

Obtížná nebo nedostatečná kontrola prostředí internetu. Není novinkou, že pravicová scéna se začala přesouvat do kybernetického prostoru. Velmi často jsou proto využívány komunikační kanály, které mají lepší šifrování, než běžná komunikační média. Mezi tyto můžeme zařadit například aplikaci Telegram, určenou pro bezpečnější a rychlejší komunikaci. VKontakte je v určitém smyslu ruskou obdobou Facebooku. Mimo tu je samozřejmě využíván i Facebook, Twitter či Youtube, pro šíření videí. Velmi populární je portál 8chan, kde byl mimo jiné v minulosti promítán například útok v Christchurch, na Novém Zélandu. Tento kontroverzní portál šíří mnoho ilegálních materiálů, pracuje s obrázky, karikaturami a je velmi oblíbeným místem střetu neonacionalistů. Velmi známá je také varianta komunikace prostřednictvím počítačových videoher, tyto videohry mají možnost chatování při hře. Většinou se jedná o hry s tematikou zbraní, střelby, války apod. Tyto hry oslovují především mladší generace a je možné prostřednictvím nich radikalizovat některé jedince. Fenoménem se v současné době stávají tzv. MEME obrázky. Určitá myšlenka, nápad, názor, která je šířena například pomocí obrázku, karikatury, komiksových bublin, krátkého GIF videa, tedy pohyblivého obrázku, skeče apod. Takový obsah je velmi často méně

nápadný, působí jako ironie, černý humor a stává se tak velmi nebezpečným, neboť se záměrně tváří jako neškodný fórek. Šíření těchto „memů“ umožňují různé platformy jako například 4Chan, ale i další již výše uvedené. Velmi oblíbeným portálem pro šíření rasistického obsahu je Gap, který byl využit pro sdílení manifestu a streamu při útoku v Pittsburghu. Gap mimo jiné využívá mnoho pravicově zaměřených skupin, mezi nimi i kontroverzní uskupení QAnon, které pracuje s konspiračními teoriemi satanismu a kabaly. QAnon je velkým podporovatelem exprezidenta Trumpa, lze předpokládat, že se zrušením Trumpových účtů, se tedy obdobná uskupení přesunou do tzv. deepwebu a darkwebu. Obdobně funguje i portál Parler.⁷⁵ Tento způsob komunikačních kanálů a toků, je velmi obtížné odhalit. Aktuálně je tak přenášena zodpovědnost na provozovatele webových stránek, který má za úkol nežádoucí obsah vyhledat a smazat.

⁷⁵ zpravy.aktualne.cz. Místo, kde si píší američtí střelci. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z:<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/co-je-stranka-8chan-web-kde-si-pisi-americti-teroriste/r~791c64c2b76411e9a305ac1f6b220ee8/>

idnes.cz. Ruský „facebook“ mění majitele, většinu získali Putinovi nejbližší. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/rusko-vkontakte-pavel-durov-kovalcuk-selomov.A211203_115511_zahranicni_aha

europol.eu. europol.eu. *European union terrorism situation and trade report Te-Sat 2021*. [online] [cit.30.11.2021], str. 91. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2021-tesat>

radicalrightanalysis.com. The social media platform that welcomes QAnon with open arms. [online] [cit.30.11.2021]. Dostupné z: <https://www.radicalrightanalysis.com/2020/11/27/the-social-media-platform-that-welcomes-qanon-with-open-arms/>

6.4 Hoax a fakenews

Nepodložené a neověřené informace, které se šíří na internetu v souvislosti se vznikem pandemie Covid 19, mohou podněcovat krajní pravici k aktivitě. Slovenský politik Marián Kotleba například zveřejnil video, ve kterém o koronaviru mluví jako o uměle vytvořeném, který má za cíl zdevastovat ekonomiku národních států v zájmu nadnárodní politické oligarchie. Vakcíny, které jsou vytvářeny v USA a Izraeli mají obsahovat čip, pomocí něhož bude možné populaci kontrolovat zpravodajskými jednotkami.⁷⁶

6.5 Sociální nerovnost a ekonomické problémy

Nízké vzdělání, nedostatečná životní úroveň či neuspokojivé sociální zázemí, jako důsledek ekonomické nestability, přispívá k negativnímu vnímání některých skupin. Například v roce 2011-2013 docházelo k útokům na romskou populaci zejména ve vyloučených lokalitách.⁷⁷

⁷⁶ RATAJ Jan, Miloš DLOUHÝ, Antonín HÁKA. *Proti systému! Český radikální konzervatismus, fašismus a nacionální socialismus 20. a 21. století*. Praha: Auditorium, 2020. ISBN: 978-80-87284-84-1. 287 s.

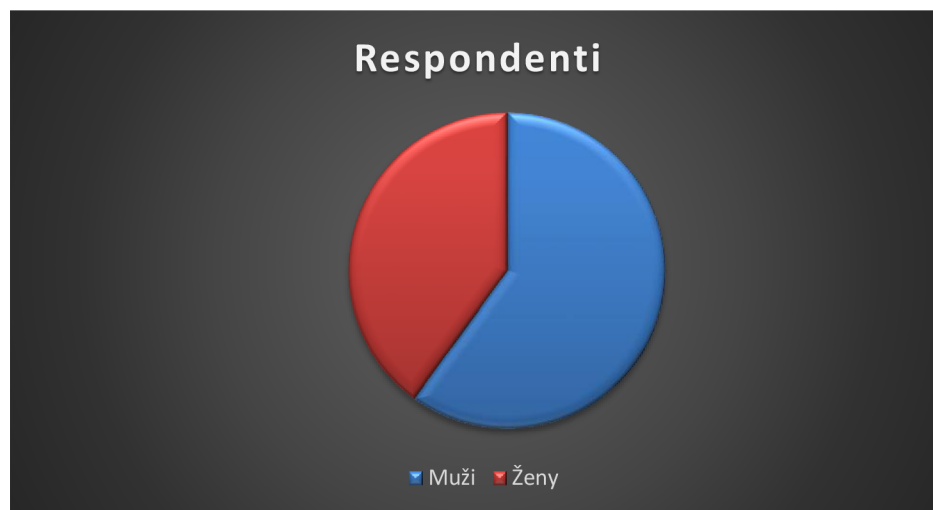
⁷⁷ RATAJ Jan, Miloš DLOUHÝ, Antonín HÁKA. *Proti systému!! Český radikální konzervatismus, fašismus a nacionální socialismus 20. a 21. století*. Praha. Auditorium, 2020. ISBN: 978-80-87284-84-1. 290 s.

7 Dotazníková metoda

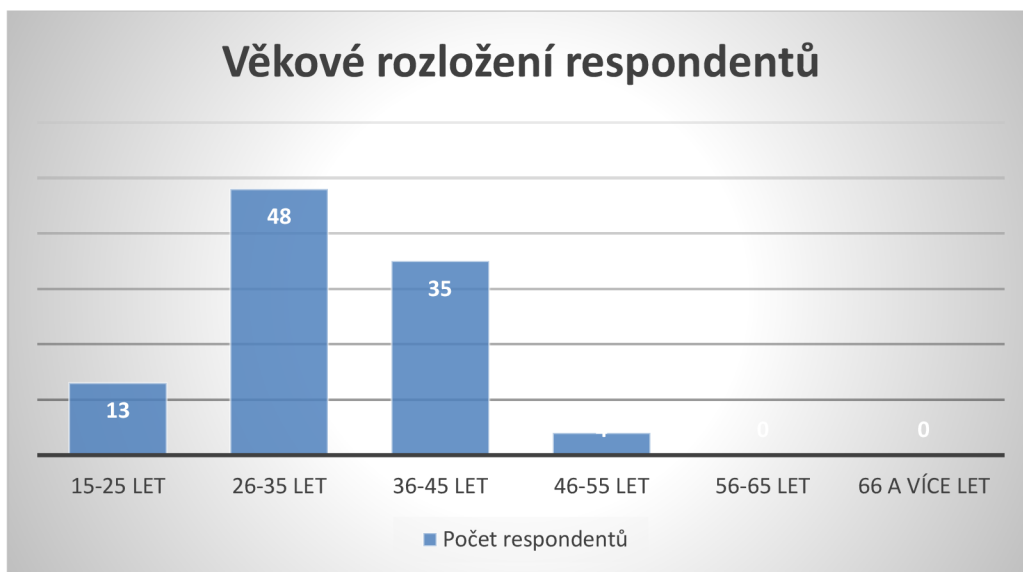
V následující části diplomové práce, bude vyhodnocen dotazník, jenž byl rozšířen mezi respondenty. Výzkumnou otázkou bylo, zda má veřejnost povědomí o pravicovém terorismu a zda z něj má obavu. Pro tvorbu dotazníku byla použita webová stránka Survio.cz, dotazník byl šířen pouze elektronicky. Ke sběru dat docházelo od 20.1.2022 do 27.1.2022, přičemž odpovědělo 100 respondentů. Podmínkám dotazníku vyhovovaly všechny nasbírané odpovědi a nedošlo tak k žádné chybovosti ani vyřazování respondentů. Dotazník obsahoval celkem 16 otázek, všechny byly uzavřené, respondenti volili pouze jednu odpověď. Dotazník byl rozšířen prostřednictvím sociálních sítí, přičemž měl reprezentovat co nejširší vzorek veřejnosti.

7.1 Vyhodnocení dotazníku

Otázka č. 1

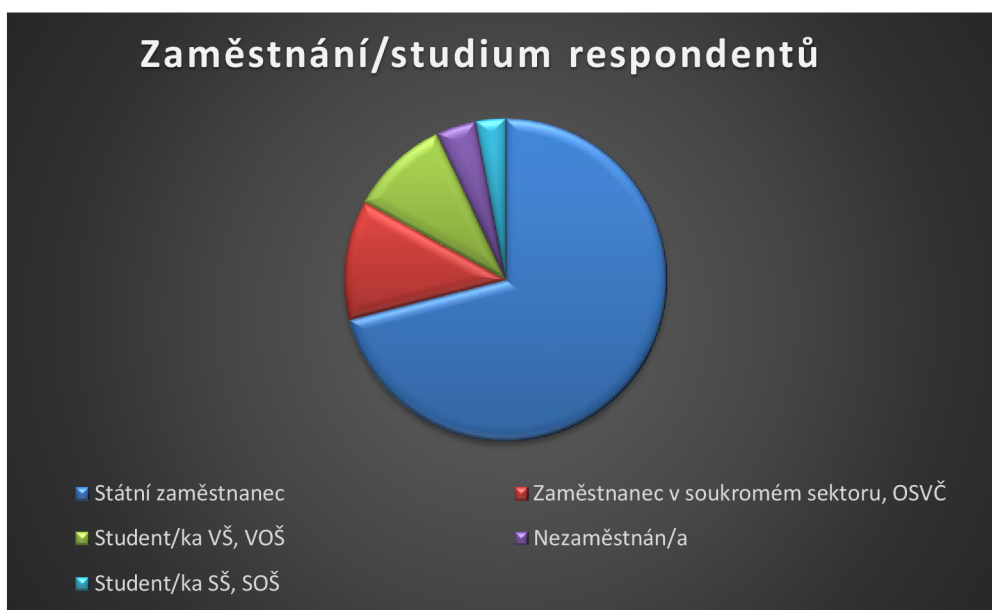

Popis a interpretace dat: V dotazníku odpovídalo celkem 100 osob, z toho 60 mužů a 40 žen.

Popis a interpretace dat: V rámci sběru dat byla snaha o oslovení co nejširší věkové škály respondentů. Dotazník tak nakonec zodpovědělo 13 osob ve věku od 15-25 let, 48 respondentů ve věku 26-35 let, 35 respondentů ve věku 36-45 let a 4 respondenti ve věku 46-55 let. Takový výsledek je považován za dostačující vzorek respondentů, aby mohlo dojít k označení širší veřejnosti.

Otázka č.3

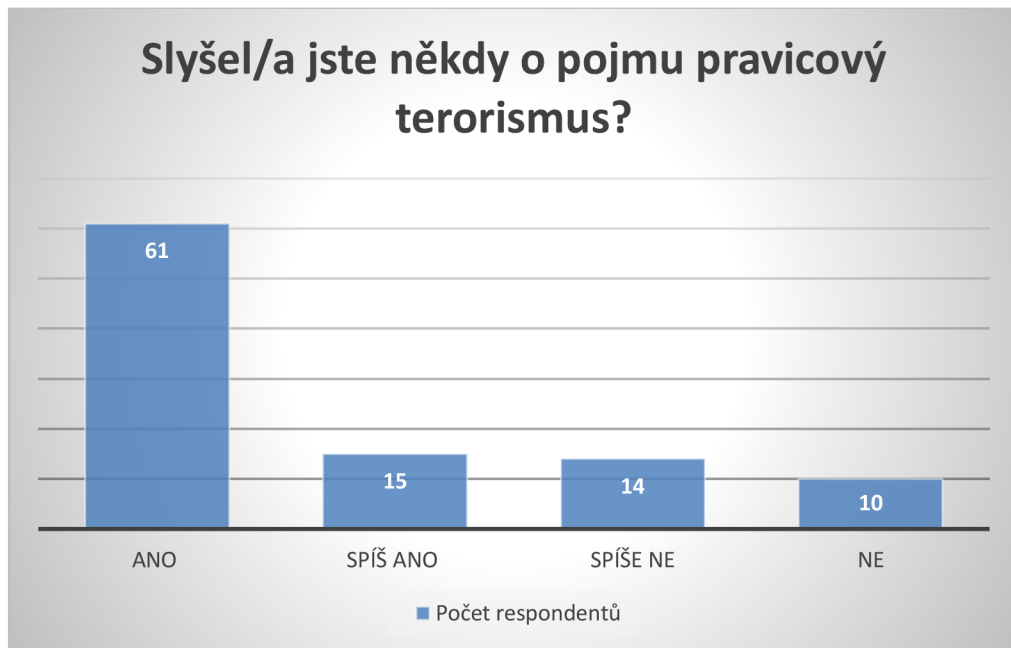
Popis a interpretace dat: Při sběru dat byli osloveni lidé, především laické veřejnosti, kteří mají různé profesní zaměření. Nejčastěji, celkem v 71 případech, se jednalo o státní zaměstnance (zaměstnance veřejné a státní správy, bezpečnostních sborů a složek aj.) Celkem 12 respondentů je zaměstnáno v soukromém sektoru či jako OSVČ. Studentem VŠ či VOŠ je 10 respondentů, 3 respondenti studují SŠ či SOŠ a 4 respondenti jsou nezaměstnaní (starobní důchod, rodičovská apod.)

Otázka č. 4

Popis a interpretace dat: Zodpověděním otázky týkající se vzdělání respondentů, bylo zjištěno, že 79 respondentů má ukončené vysokoškolské vzdělání. Dalších 18 respondentů uvedlo středoškolské ukončené vzdělání, 3 respondenti ukončené základní vzdělání. Jedna osoba uvedla variantu jiné vzdělání (tímto byly myšlenky např. tituly MBA, LL.M apod.)

Otázka č. 5

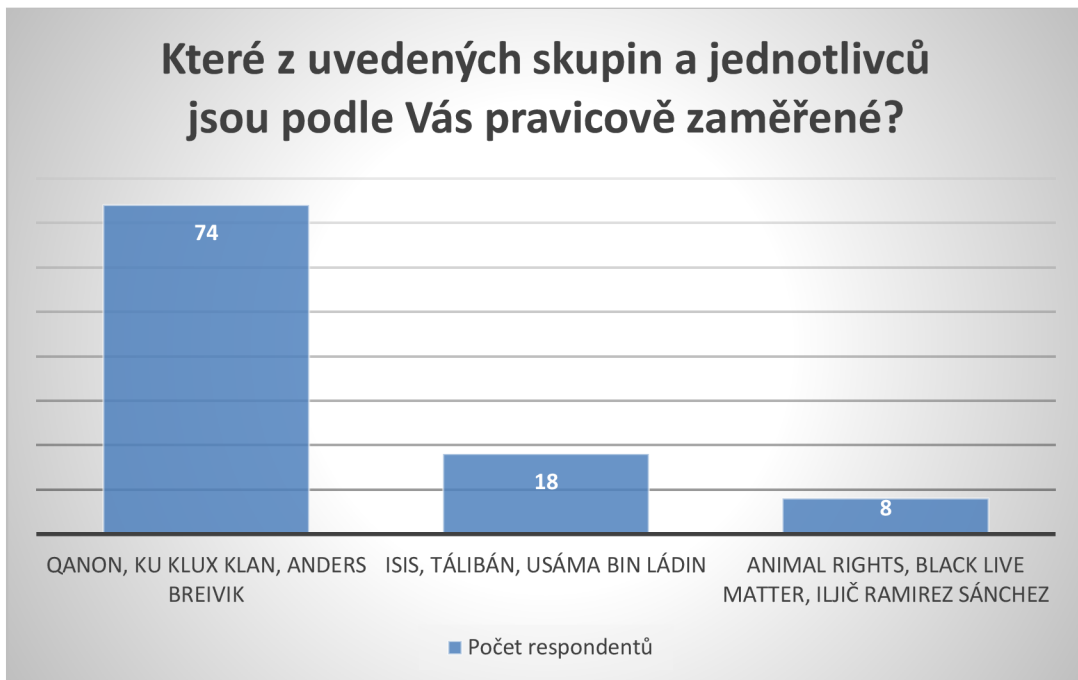
Popis a interpretace dat: Horizontální osa zobrazuje varianty, které mohl respondent v dotazníku zvolit. Vertikální osa zobrazuje počet respondentů. V otázce, zda respondenti slyšeli o pojmu pravicový terorismus, zodpovědělo 61 respondentů ano, dalších 15 uvedlo spíše ano. Pouze 24 respondentů uvedlo zápornou odpověď. Na základě tohoto zjištění můžeme říci, že veřejnost zná pojem pravicový terorismus.

Otázka č. 6

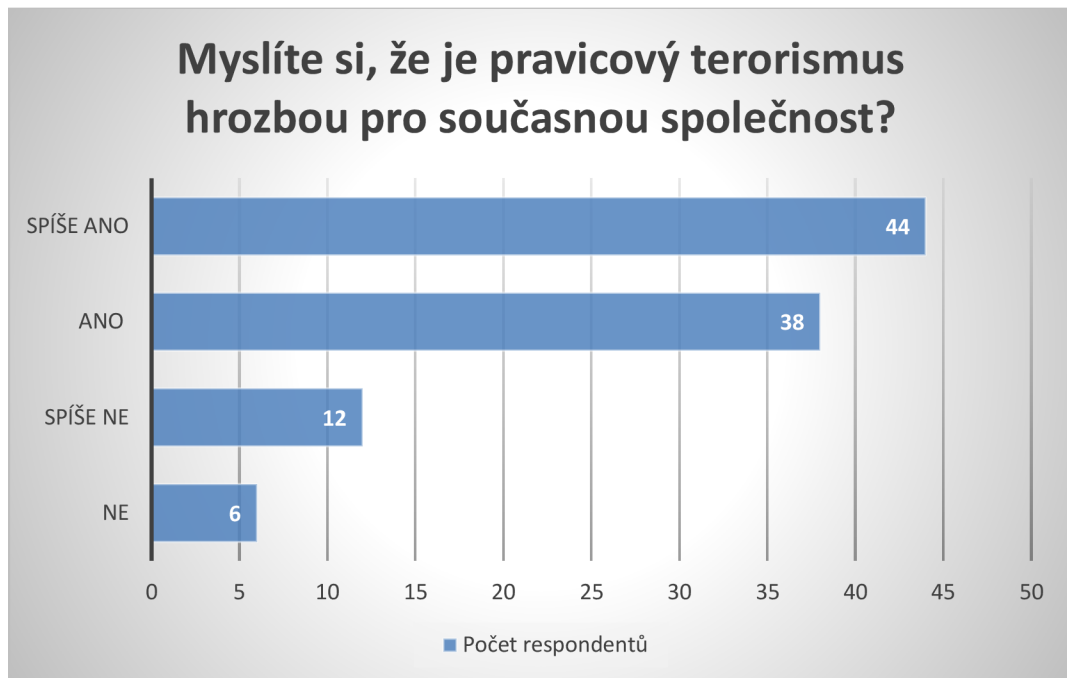
Popis a interpretace dat: Horizontální osa zobrazuje počet respondentů, vertikální osa prezentuje jednotlivé varianty, ze kterých mohli respondenti volit. Nejvíce, tedy 36 respondentů uvedlo, že o tomto pojmu slyšeli v médiích, tedy možno usuzovat, že je tento pojem v médiích častěji zmiňován. Dalších 18 respondentů o tomto pojmu slyšelo v rámci školní výuky (přičemž většina respondentů má ukončené VŠ vzdělání), celkem 17 respondentů uvádí, že o tomto pojmu slyšelo v rámci výkonu zaměstnání (většina respondentů jsou státními zaměstnanci). Pouze 9 respondentů uvedlo, že tento pojem zachytili v rámci samostudia odborné literatury a další 3 o tomto slyšeli z doslechu rodiny, přátel, v běžné komunikaci.

Otázka č. 7

Popis a interpretace dat: Následující otázka měla směřovat, k závěru, zda skutečně veřejnost je schopná správně propojit pojem pravicový terorismus. Na horizontální ose jsou uvedeny jednotlivé možnosti odpovědí, na ose vertikální nalezneme počet respondentů. Celkem 74 respondentů zvolilo variantu pravicových teroristů, 18 respondentů zvolilo variantu džihádistických teroristů a 8 respondentů zvolilo variantu spíše levicového terorismu. Z tohoto vyplývá, že veřejnost chápe význam pojmu pravicového terorismu a je schopna jej v kontextu správně vyhodnotit a zařadit.

Otázka č. 8

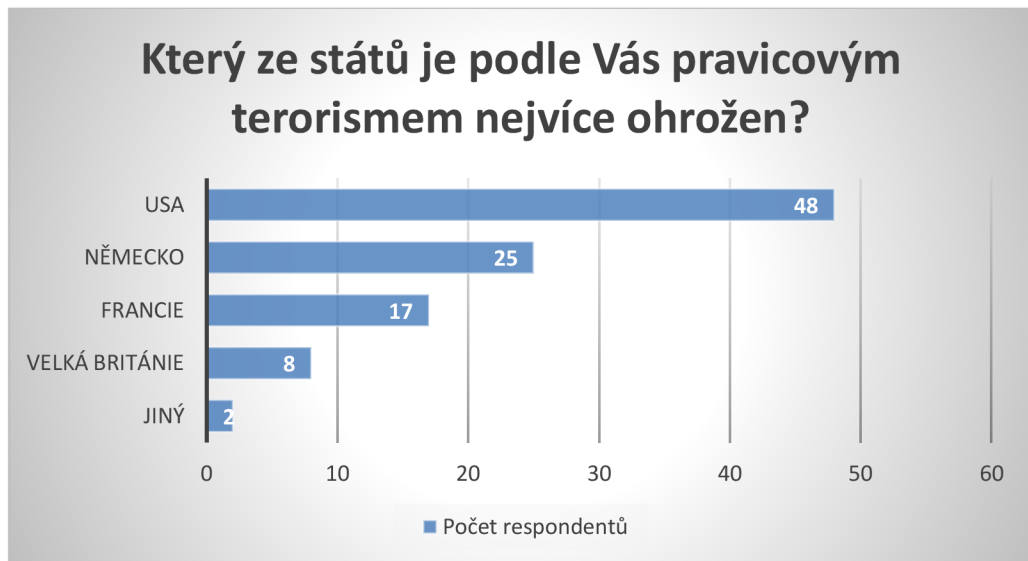
Popis a interpretace dat: Horizontální osa zobrazuje počet respondentů, vertikální osa varianty odpovědí v dotazníku. Na dotaz, zda má veřejnost pocit, že je pravicový terorismus hrozbou pro současnou společnost, odpovědělo 38 respondentů ano a 44 spíše ano, pouze 18 respondentů volilo zápornou odpověď. Většina dotázaných tedy má obavu z možného pravicového útoku. Toto může souviset s výše uvedenou otázkou, odkud tento pojem znají, přičemž odpověď je nejčastěji z médií. Je tedy možné sledovat souvislost mezi obavou veřejnosti a informacemi o tomto druhu terorismu v médiích.

Otázka č. 9

Popis a interpretace dat: Horizontální osa zobrazuje počet respondentů, vertikální osa potom varianty odpovědí v dotazníku. Na dotaz, zda si veřejnost myslí, že má pravicový terorismus vzrůstající tendenci, uvádí 45 respondentů spíše ano, dalších 22 ano, variantu spíše ne uvádí 25 respondentů a 8 respondentů volí variantu ne. Celkových 67 respondentů volí kladnou variantu a myslí si, že pravicový terorismus má vzrůstající tendenci. Kladné stanovisko bylo očekáváno, neboť v předešlé otázce, veřejnost uvádí, že má obavu z možného ohrožení pravicovým terorismem.

Otázka č. 10

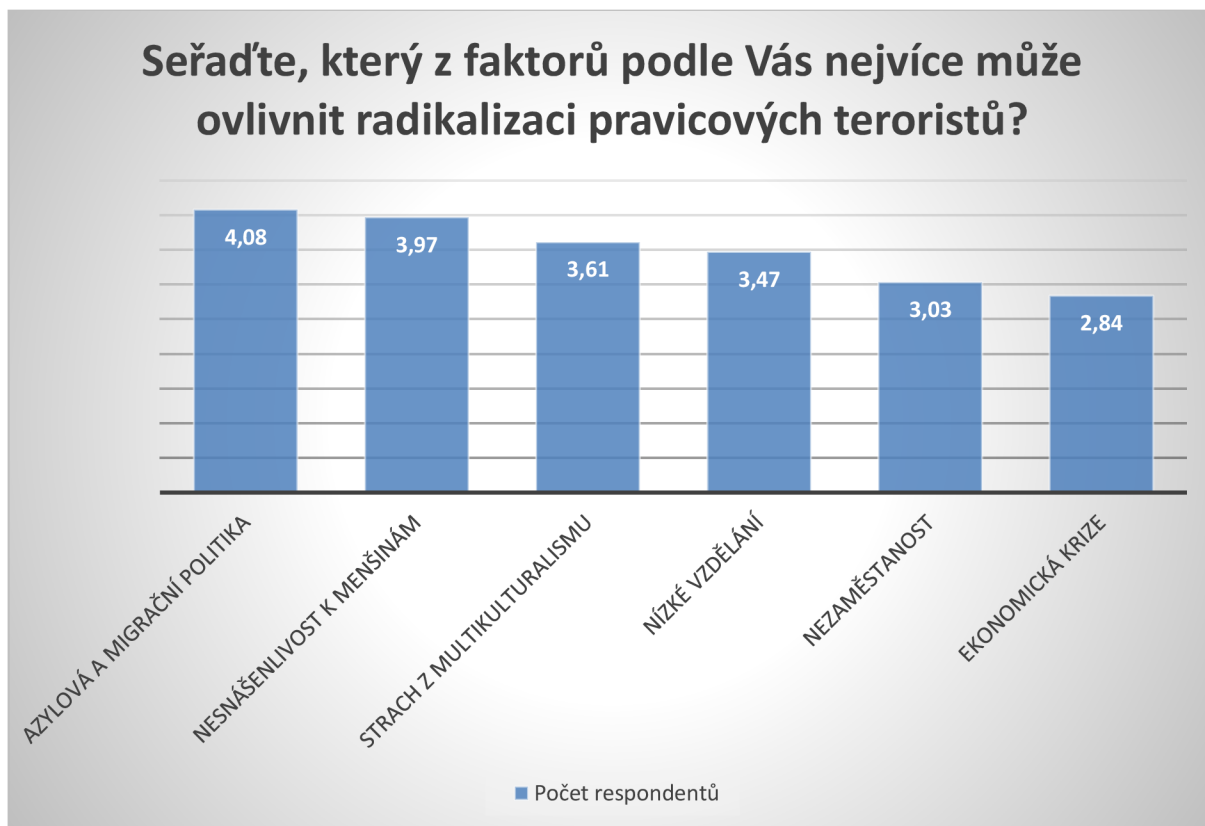
Popis a interpretace dat: Horizontální osa představuje počet respondentů, vertikální osa představuje možnosti odpovědí v dotazníku. Respondenti byli dotázáni, na stát, který je podle nich nejvíce ohrožen. Touto otázkou je možné rovněž posoudit znalost a správné informace veřejnosti o pravicovém terorismu. Na první příčku respondenti s počtem 48 hlasů umístili USA, což je aktuálně skutečně jeden z nejohroženějších států. Na druhém místě s počtem 25 odpovědí, je Německo. Německo si veřejnost pravděpodobně s pravicí a neonacistickou scénou spojí nejvíce. Na třetím místě s 17 odpověďmi je Francie a s počtem 8 odpovědí Velká Británie. Dva respondenti volili variantu jiné. V rámci sekundární analýzy v předešlé kapitole, byly zahrnuty i tyto státy. Názor veřejnosti u této otázky, koresponduje s výsledky sekundární analýzy v této práci.

Otázka č. 11

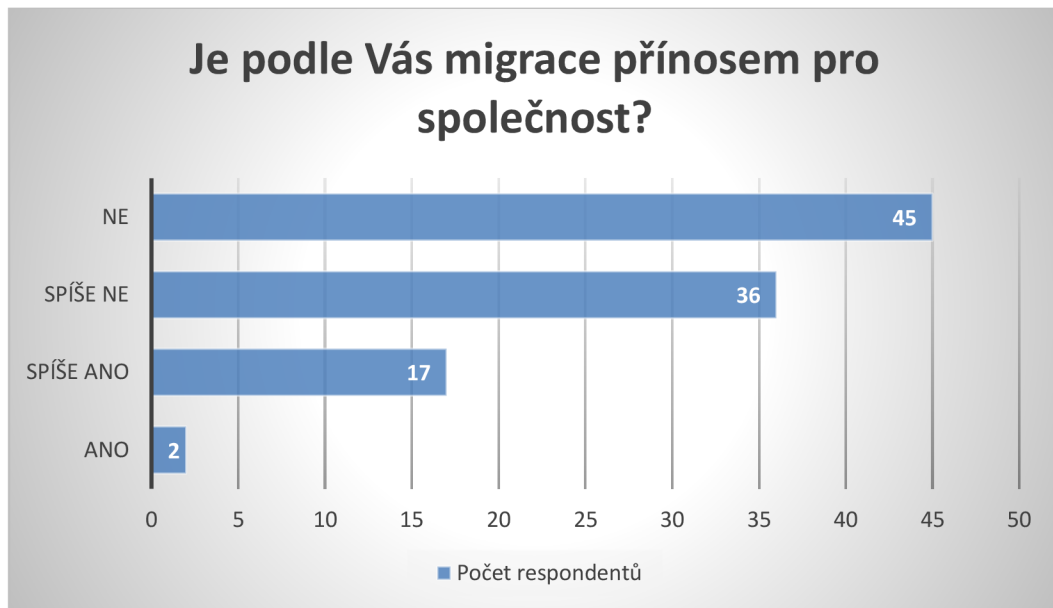
Popis a interpretace dat: V následující otázce měli respondenti seřadit jednotlivé druhy terorismu, podle toho, který je dle jejich názoru nejvíce ohrožuje. Horizontální osa představuje jednotlivé možnosti odpovědí z dotazníku a vertikální osa koeficient nejčastějších odpovědí. Nejvíce byl označován džihádistický terorismus, následně pravicový, levicový a na posledním místě environmentální. Mezi hrozbou pravicového a levicového terorismu, vítězí pravicový jen o několik málo desetín. Z toho lze usuzovat, že veřejnost může klást hrozbu pravicového i levicového terorismu na obdobnou úroveň.

Otázka č. 12

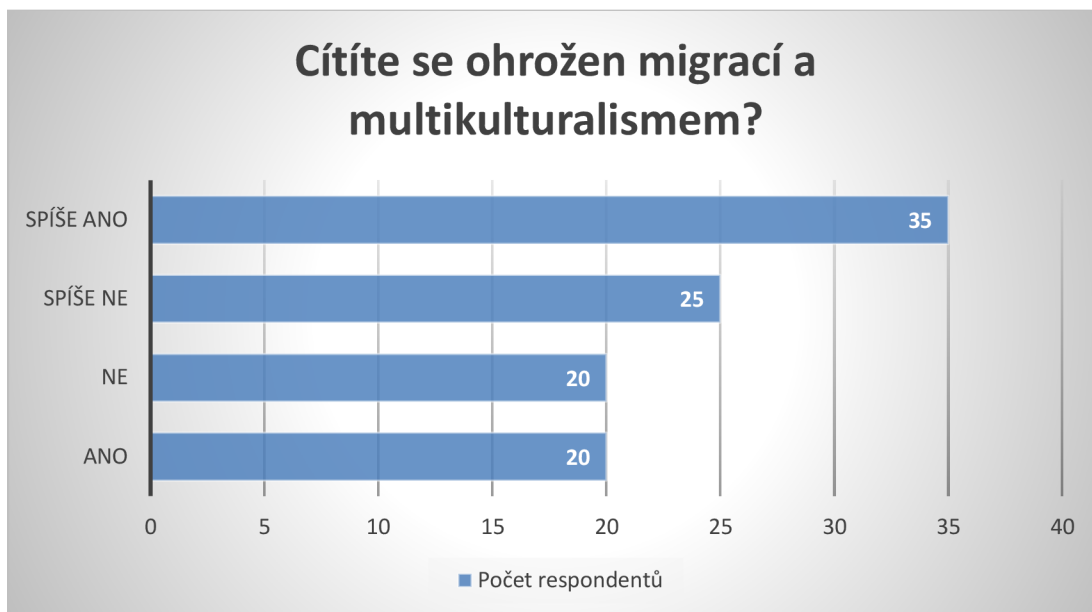
Popis a interpretace dat: Horizontální osa představuje jednotlivé varianty odpovědí v dotazníku. Vertikální osa poté koeficient nejčastěji volených odpovědí. Respondenti v této otázce měli seřadit, který z faktorů podle nich nejvíce může ovlivnit radikalizaci pravicových teroristů. Nejčastější odpovědí byla azylová a migrační politika, poté nesnášenlivost k menšinám, strach z multikulturalismu, nízké vzdělání, nezaměstnanost a ekonomická krize na posledním místě. Z tohoto výsledku vyplývá, že veřejnost skutečně dokáže říci, co definuje pravicový terorismus, neboť volila nejčastěji odpovědi, které s ním úzce souvisejí. Výsledky sekundární analýzy, do určité míry korespondují s výsledky tohoto dotazníkového šetření.

Otázka č. 13

Popis a interpretace dat: Horizontální osa představuje počet respondentů, vertikální osa varianty odpovědí v dotazníku. Na otázku, zda je podle respondentů migrace přínosem pro společnost, odpovědělo celkem 45 respondentů ne a 36 spíše ne. Pouze 17 respondentů uvedlo variantu spíše ano a 2 ano. Z tohoto výsledku můžeme usuzovat, že společnost vnímá migraci jednoznačně jako negativní vliv.

Otázka č. 14

Popis a interpretace dat: Horizontální osa zobrazuje počet respondentů, vertikální osa poté možnosti odpovědí z dotazníku. Respondenti byli dotázáni, zda se cítí ohroženi migrací a multikulturalismem. Celkem 35 respondentů uvedlo spíše ano, 20 respondentů ano. Spíše ne uvedlo 25 respondentů a ne 20 respondentů. Převažující část kladných odpovědí, tedy, že se společnost cítí ohrožena, koresponduje i se současným trendem, kdy politická sféra, staví své volební plány s příslibem zastavení migrace, multikulturalismu apod. Veřejnost má obavu z toho fenoménu a nevnímá jej kladně.

Otázka č. 15

Popis a interpretace dat: Na škále od 1-10 (1 nejméně, 10 nejvíce) měli respondenti určit míru obavy z možného pravicového útoku v ČR. Nejčastěji byla označována hodnota 3 a to v celkem 22 případech, druhou nejčastější je hodnota 1 (tedy nejmenší obava) v 15 případech, nejvyšší obavu tedy 10 z 10 uvedli 3 lidé. Respondenti tak svými odpověďmi vytvořili závěr, že veřejnost má obavu z pravicového terorismu, avšak ne na území ČR. Takové tvrzení je logické i z toho důvodu, že k ohrožení pravicovým terorismem došlo na území ČR doposud pouze v jednom případě.

Otázka č. 16

Popis a interpretace dat: Horizontální osa představuje počet respondentů, vertikální jednotlivé odpovědi z dotazníku. V poslední otázce byli respondenti dotázáni, jaký prostor či místo, je podle nich nejohroženějším teroristickým útokem. Nejvíce respondentů, tedy 43 osob, uvedlo nákupní centra a obchody. Sakrální budovy označilo 17 osob, 15 osob zvolilo školní zařízení, 13 letiště a hromadnou dopravu, 12 respondentů označilo kritickou infrastrukturu (elektrárenské a vodárenské objekty, nemocnice). Výsledky jednoznačně ukazují, že největší obavy a pocit ohrožení mají respondenti v nákupních centrech. Velmi oblíbeným cílem pravicových teroristů jsou ale také migrační a azylová centra, mešity, synagogy apod.

Závěr

Práce se zabývala otázkou, zda má pravicový terorismus vzrůstající tendenci. Na základě výše uvedeného mohu říci, že se tato hypotéza potvrdila jako pravdivá. Pravicový terorismus nemá konstantní vzrůstající linii, avšak nárůst v posledních několika letech je evidentní. V práci jsem se snažila vyjmenovat některé z faktorů, které by mohly tento nárůst ovlivňovat. Stěžejní je v tomto výčtu i osobnostní charakter pachatele, který jsem se snažila do této práce rovněž zakomponovat a přiblížit. Osobnost pachatelů může být například paranoidní či narcistická, toto pravidlo neplatí ve všech případech, avšak u dvou ze tří popsaných případů podezření na tyto poruchy bylo potvrzeno. Pachatelé mají narušené vnímání světa, scestné myšlenky o sobě samých, staví se do pozice hrdinů, mesiášů, kteří společnosti pomáhají.

V dotazníkové části se pak práce zabývá otázkou, zda veřejnost má povědomí o pravicovém terorismu. I tato hypotéza se potvrzuje jako pravdivá. Doplnující otázkou poté bylo, zda má veřejnost z pravicového terorismu obavy. Tato otázka se jeví jako pravdivá, veřejnost má obavu z pravicového terorismu, avšak ne na území České republiky.

Nárůst pravicového terorismu v posledních 5 letech je zcela evidentní, Mnichovská konference z roku 2020 pojednává o nárůstu hrozby pravicového terorismu. Zmiňuje, že krajní pravice se mění, transformuje a snaží se adaptovat v nových podmínkách. Je zde mimo jiné i informace o organizování polovojenských uskupení na území Ukrajiny. Hlavním důvodem, proč se obavy z nárůstu pravicového terorismu zvyšují, je fakt, že dochází nejen k častějším útokům, ale hlavně k eskalaci ztrát na životech. Od roku 2002 došlo dle výroční zprávy Global Terrorism Index z roku 2020, k celkem 332 útokům krajní pravice západních států (zpráva obsahuje jejich taxativní výčet), kdy celkem 167 se jich stalo na území USA. Nárůst tohoto fenoménu řadí na druhé místo, hned za islamistický terorismus. Pravicovému terorismu je zde věnována celá kapitola, s ohledem na události roku 2019, je hodnocen jako velmi vážná hrozba,

s vzrůstající tendencí. Pravicový terorismus je zde hodnocený jako špatně organizovaný, díky čemuž se daří mnohé útoky včas odhalit a zastavit. Nelze ovšem garantovat, že špatná organizace pravicových teroristů, se do budoucna nezlepší.⁷⁸

⁷⁸BUNDE Tobias, Randolf Carr, Sophie Eisentraut, Christoph Erber, Julia Hammelehle, Laura Hartmann, Juliane Kabus, Franziska Stärk, and Julian Voje, securityconference.org. Munich Security Report 2020. [online] 2020, str.63 [cit. 30.11.2021] ISSN: 2365-2187 Dostupné z: https://securityconference.org/assets/user_upload/MunichSecurityReport2020.pdf

Institute for Economics & Peace. Global Terrorism Index 2020: *Measuring the Impact of Terrorism*, Sydney 2020. [online] 2020, str.60 [cit.30.11.2021] Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/reports> nebo <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GTI-2020-web-2.pdf>

Seznam příloh

Dotazník	96
----------------	----

Přílohy

Dotazník

1. Jste:

- a) muž b) žena

2. Do jaké věkové kategorie patříte?

- a) 15-25 let) d) 45-55 let
b) 26-35 let e) 56-65 let
c) 36-45 let f) 66 a více let

3. V současné době jsem:

- a) Studentem SŠ, SOŠ
b) Studentem VŠ, VOŠ
c) Státním zaměstnancem (veřejná a státní správa, bezpečnostní sbory, ozbrojené složky apod.)
d) Zaměstnancem v soukromém sektoru, OSVČ
e) Nejsem zaměstnán (starobní či jiný důchod, evidován/a na Úřadu práce, rodičovská apod.)

4. Jaké máte ukončené vzdělání?

- a) ZŠ
b) SŠ, SOŠ
c) VŠ, VOŠ
d) Jiné

5. Slyšel/a jste někdy o pojmu pravicový terorismus?

- a) Ano
b) Spíše ano
c) Ne
d) Spíše ne

6. Pokud jste o tomto pojmu slyšel/a, z jakého zdroje?

- a) Školní výuka
b) Z médií (TV, rádio, internet, noviny, časopisy)
c) Z doslechu (rodina, přátelé)

d) Odborná literatura, samostudium

7. Které z uvedených skupin a jednotlivců jsou podle Vás pravicově zaměřené?

- a) ISIS, Tálibán, Usáma bin Ládín
- b) QAnon, Ku klux klan, Anders Breivik
- c) Animal Rights, Black lives matter, Ilič Ramirez Sánchez (Šakal)

8. Myslíte si, že je pravicový terorismus hrozbou pro současnou společnost?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

9. Myslíte si, že má pravicový terorismus vzrůstající tendenci?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

10. Který ze států je podle Vás pravicovým terorismem nejvíce ohrožen?

- a) USA
- b) Francie
- c) Velká Británie
- d) Německo
- e) Jiný

11. Seřadte, který typ terorismu ve Vás vyvolává největší obavu, pocit možného ohrožení?

(Změňte pořadí položek dle svých preferencí, 1 – nejdůležitější, poslední – nejméně důležitá)

- a) Levicový terorismus
- b) Džihádistický terorismus
- c) Pravicový terorismus
- d) Enviromentální terorismus

12. Seřadte, který z faktorů podle Vás nejvíce může ovlivnit radikalizaci pravicových teroristů?

(Změňte pořadí položek dle svých preferencí, 1 – nejdůležitější, poslední – nejméně důležitá)

- a) Nezaměstnanost

- b) Nízké vzdělání
- c) Azylová a migrační politika
- d) Ekonomická krize
- e) Strach z multikulturalismu
- f) Nesnášenlivost k menšinám, odlišujícím se skupinám

13. Je podle Vás migrace přínosem pro společnost?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

14. Cítíte se ohrožen migrací a multikulturalismem?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

15. Máte obavu z možného pravicově motivovaného teroristického útoku v ČR?
(Oznámkujte na škále 1-10, 1 NE, 10 ANO)

16. Označte, který z objektů je podle Vás nejsnazším místem pro teroristický útok z hlediska jejich zabezpečení.

- a) Školní zařízení
- b) Letiště, metro, hromadná doprava
- c) Nákupní centra, obchody
- d) Kritická infrastruktura (nemocnice, vodohospodářské, elektrárenské objekty aj.)
- e) Sakrální budovy (kostel, mešita, synagoga aj.)

Seznam literatury

Monografie

- [1] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-427-5, 12 s.
- [2] DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002. ISBN 80-86477-07-X, 10 s.
- [3] DANICS Štefan, Ondřej Kolář, Iva Lišková, Jiří Procházka. *Problematika extremismu a identifikace příznaků radikalizace v prostředí věznic ČR*. 1.vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-522-6, 12-13 s.
- [4] DANICS Štefan, Ondřej Kolář, Iva Lišková, Jiří Procházka. *Problematika extremismu a identifikace příznaků radikalizace v prostředí věznic ČR*. 1.vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-522-6, 15 s.
- [5] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-427-5, 11-14 s.
- [6] DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002. ISBN 80-86477-07-X, 10 s.
- [7] BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus 1*, 1.vyd. Praha: Police History, 1999, ISBN 80-902-6701-7, str. 11.
- [8] MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*, 1.vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005, ISBN 80-903333-8-9, str. 16.
- [9] BRZYBOHATÝ, Marian. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1995, ISBN 80-859-8113-0, 13 s.

- [10] BOLZ Frank, Kenneth J. DUDONIS, David P.Schulz, *The Counterterrorism handbook: tactics, procedures, and techniques*. 2. vyd. CRC Press LLC, 2002, ISBN 0-8493-0964-6, kapitola 1.
- [11] CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. 1.vyd. Praha: Academia, 2009, ISBN 978-80-200-1724-6, 11 s.
- [12] HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 8, ISBN 80-864-3295-5, 23-26 s.
- [13] HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 8, ISBN 80-864-3295-5, 61-63 s.
- [14] BLEY, S. *Malý slovník sekt: sekty a nová náboženská hnutí v kontextu tradičních církví*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001. ISBN 80-71922-46-3.
- [15] MAIER, Hans. *Politická náboženství: totalitární režimy a křesťanství*. 1.vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. ISBN 80-85959-43-7, 87 s.
- [16] MĚCHOVÁ Simona. *Nové výzvy terorismu, sociálně psychologická studie*. Praha, 2008. *Disertační práce*. Univerzita Karlova, Fakulta filozofická, Katedra psychologie. Vedoucí práce doc. PhDr. Lenka Šulová CSc.
- [17] FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 27-33 s.
- [18] FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 33-37 s.
- [19] FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, ISBN 978-80-244-5040-7, 38-42 s.
- [20] FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, ISBN 978-80-244-5040-7, 38 s.

- [21] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-427-5, 11-15 s.
- [22] DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002,ISBN 80-86477-07-X, 10 s.
- [23] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-427-5, 15-17 s.
- [24] DANICS Štefan, *Extremismus – hrozba demokracie*. Praha: Police History, 2002, ISBN 80-86477-07-X, 13 s.
- [25] CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001,ISBN 80-720-1265-7, 19-23 s.
- [26] KUPKA, Petr, Martin LARYŠ a Josef SMOLÍK. *Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy: Slovensko, Polsko, Ukrajina, Bělorusko, Rusko*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2009, ISBN 978-80-210-4845-4, 24-26 s.
- [27] KUPKA, Petr, Martin LARYŠ a Josef SMOLÍK. *Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy: Slovensko, Polsko, Ukrajina, Bělorusko, Rusko*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2009, ISBN 978-80-210-4845-4, 20 s.
- [28] HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, 8, ISBN 80-864-3295-5, 138-139 s.
- [29] HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, ISBN 80-864-3295-5, 79-80 s.
- [30] KUPKA, Petr, Martin LARYŠ a Josef SMOLÍK. *Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy: Slovensko, Polsko, Ukrajina, Bělorusko, Rusko*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2009. ISBN 978-80-210-4845-4, 24-26 s.

- [31] MAREŠ, Miroslav. *Etnické menšiny a česká politika: analýza stranických přístupů k etnické a imigrační politice po roce 1989*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. Politologická řada. ISBN 80-7325-050-0, 9-10 s.
- [32] MAREŠ, Miroslav. *Etnické menšiny a česká politika: analýza stranických přístupů k etnické a imigrační politice po roce 1989*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. Politologická řada. ISBN 80-7325-050-0, 10-11 s.
- [33] HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, ISBN 80-864-3295-5, 139 s.
- [34] MAREŠ Miroslav a kol. *Ne Islámu!: protiislámská politika v České republice*. 1.vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno, 2015. ISBN 978-80-210-8288-5, 7. s.
- [35] FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. ,Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 73 -74 s.
- [36] STRÖBINGER Rudolf. *Stopa vede k Renému*. 1.vyd. Lidová demokracie, 1966, ISBN 33-200-66.
- [37] FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd.,Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7, 74-76 s.
- [38] FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. 1.vyd. ,Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, ISBN 978-80-244-5040-7, 79-80 str.
- [39] MAREŠ, Miroslav a Štěpán VÝBORNÝ. *Militantní demokracie ve střední Evropě*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), Masarykova univerzita, 2013. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-326-4, 29-30 s.
- [40] KOEHLER Daniel. *Right-wing Terrorism in the 21st Century, The National-Socialist Underground and the history of terror from the Far-right in Germany*. 1.vyd. London: Routledgepress, ISBN: 9781138542068, 71-91 s .
- [41] RATAJ Jan, Miloš DLOUHÝ, Antonín HÁKA. *Proti systému! Český radikální konzervatismus, fašismus a nacionální socialismus 20. a 21. století*. Praha: Auditorium, 2020. ISBN: 978-80-87284-84-1. 287 s.

[42] RATAJ Jan, Miloš DLOUHÝ, Antonín HÁKA. *Proti systému!! Český radikální konzervatismus, fašismus a nacionální socialismus 20. a 21. století*. Praha. Auditorium, 2020. ISBN: 978-80-87284-84-1. 290 s.

Časopisecké články

[1] BUNDE Tobias, Randolph Carr, Sophie Eisentraut, Christoph Erber, Julia Hammelehle, Laura Hartmann, Juliane Kabus, Franziska Stärk, and Julian Voje, securityconference.org. Munich

Webové stránky a elektronické zdroje

[1] MVCR.cz, *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online], [cit. 1.10.2021]. Dostupné na <http://www.mvcr.cz>

[2] fbi.gov. Definition of terrorism, [online]. [cit.1.12.2021]. Dostupné z: <https://www.fbi.gov/stats-services/publications/terrorism-2002-2005>

[3] encyklopedie.soc.cz, Sociologická encyklopedie Sociologického ústavu AV- pojem neofašismus. [online]. [cit. 15.1.2022] Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Neofa%C5%A1ismus>

[4] RISA Brooks. "Muslim 'Homegrown' Terrorism in the United States: How Serious Is the Threat?." *Quarterly Journal: International Security*, [online]. 2011, vol. 36. no. 2. [cit. 15.1.2022] Dostupné z: <https://www.belfercenter.org/publication/muslim-homegrown-terrorism-united-states-how-serious-threat>, 7-47 s.

[5] BJELOPERA P. Jerome, Mark A.Randol, „AMerican Jihadist Terrorism: Combating a Complex Threat. [online]. 2010. [cit.14.1.2022] Dostupné z:

https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc31371/m1/1/high_res_d/R41416_2010Sep20.pdf 1-5 s.

[6] radiozurnal.cz. Rasismus a xenofobie – když se strach převlékne za nenávisť. [online 16.11.2021]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/rasismus-a-xenofobie-kdyz-se-strach-prevlekne-za-nenavist-6230547>

[7] wikipedia.org. Pojem multikulturalismus. [online] [20.11.2021]. Dostupné z: <https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Multikulturalismus>

[8]ŠAFRÁNEK M., V.Knappová, *Československo ve zvláštních službách, 5.díl.*, [online], Praha: Česká televize – ČT2, 2001, vysíláno dne 14.5.2012, 58 minut. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1052236772-ceskoslovensko-ve-zvlastnich-sluzbach/200324241070001-spion-ktery-vedel-vsechno/>

[9] HOZMANOVÁ Eva. *Příběhy pěti lidí ze Sudet, jejichž osudy ovlivnila Mnichovská dohoda.* [online]. [cit. 15.10.2021] Dostupné z: <http://www.muzeumlovosicka.cz/2012/03/pribehy-peti-lidi-ze-sudet-jejichz-osudy-ovlivnila-mnichovska-dohoda/>

[10] rozhlas.cz, Český rozhlas, [online]. [cit 20.10.2021] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jaromir-balda-teroristicky-utok-stromy-koleje_2012081146_pj

[11] mvcr.cz, Ministerstvo vnitra České republiky, [online]. [cit. 20.10.2021] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terorismus-a-jeho-projevy-v-nekdejsim-ceskoslovensku-a-dnesni-ceske-republice.aspx>

[12]Spiegel.de. *A Revolutionary who shaped a Generation.* [online]. [cit. 1.11.2021] Dostupné z: <https://www.spiegel.de/international/germany/the-attack-on-rudi-dutschke-a-revolutionary-who-shaped-a-generation-a-546913.html>

[13] zpravy.aktualne.cz. *Německo se chytá na rozsudek století. „Vdově“ po neonacistech hrozí za vraždy doživotí.*[online] [cit. 18.11.2021] Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/nemecko-se-chysta-na-rozsudek-stoleti-obzaloba-chce-pro-neon/r~28c7ccd4838811e88b6b0cc47ab5f122/>

- [14] dw.com, *Munich attack had radical rift-wing motives*. [online]. [cit. 20.11.2021]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/germany-2016-munich-attack-had-radical-right-wing-motives-say-police/a-50991641>
- [15] denik.cz. *Útok na synagogu v německém Halle*. [online]. [cit. 14.11.2021]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/staty-eu/utok-na-synagogu-halle-atentatnik-soud-20201221.html>
- [16] irozhlas.cz. *Po střelbě v německé Hanau zůstalo 11 mrtvých*. [online]. [cit. 14.11.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/nemecko-hanau-strelba-2002192347_jak
- [17] reflex.cz. *Ku-klux-klan: nejstarší dosud aktivní rasistická organizace ve spojených státech*. [online]. [cit.19.11.2021] Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/causy/74024/ku-klux-klan-nejstarsi-dosud-aktivni-rasisticka-organizace-ve-spojenych-statech.html>
- [18] britannica.com. *Oklahoma City bombing*. [online]. [cit.20.11.2021] Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Oklahoma-City-bombing>
- [19] upi.com. *Jury convicts white supremacists*. [online]. [cit. 21.11.2021]. Dostupné z: https://www.upi.com/Top_News/2002/07/26/Jury-convicts-white-supremacists/67151027718854/?u3L=1
- [20] uua.org. *The Tennessee Valley Unitarian Universalist Church shooting*. [online]. [cit.23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.uua.org/re/tapestry/adults/ethics/workshop5/191874.shtml>
- [21] washingtonpost.com. *Eastern Shore Acquaintances Say Museum Shooting Suspect Spouted Hatred* [online]. [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/06/11/AR2009061101086.html>
- [22] cnn.com. *Police identify Army veteran as Wisconsin temple shooting gunman*. [online] [cit. 24.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2012/08/06/us/wisconsin-temple-shooting/index.html>

- [23] washingtonpost.com. *One dead as car strikes crowds amid protest of white nationalist gathering in Charlottesville.* [online] [cit. 25.11.2021] Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/local/fights-in-advance-of-saturday-protest-in-charlottesville/2017/08/12/155fb636-7f13-11e7-83c7-5bd5460f0d7e_story.html
- [24] newsweek.com. *White man blind school shooting was obsessed with Trump and Hitler.* [online] [cit.25.11.2021] Dostupné z: <https://www.newsweek.com/william-atcison-led-double-life-online-749363>
- [25] cnn.com. *Aztec High School shooting.* [online] [cit.25.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2017/12/07/us/aztec-high-school-shooting-new-mexico/index.html>
- [26] cnn.com. *Newtown shooting details revealed in newly released documents.* [online] [cit.26.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2013/03/28/us/connecticut-shooting-documents/index.html>
- [27] cnn.com. *Hate crime Charles filed in Pittsburg synagoze shooting left 11 dead.* [online] [cit.26.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2018/10/27/us/pittsburgh-synagogue-active-shooter/index.html>
- [28] cnn.com. *El Paso vigils bring together a city in mourning after mass shooting.* [online] [cit.26.11.2021] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2019/08/05/us/el-paso-shooting-monday/index.html>
- [29] rozhlas.cz. *Coje zač hnutí Bogaloo, které se přidává k protestům v USA.* [online] [cit.27.11.2021] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/usa-protesty-george-floyd-boogaloo-krajni-pravice-milice-nepokoje_2006090701_eku
- [30] npr.org. *Photos of Dyllan Roof, Racist Manifesto Surface on website.* [online] [cit. 24.11.2021] Dostupné z: <https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2015/06/20/416024920/photos-possible-manifesto-of-dylann-roof-surface-on-website?t=1638951334429>
- [31] appnews.com. *Court upholds dech sentence for durch shooter Dylann Roof.* [online] [cit. 25.11.2021] Dostupné z: <https://apnews.com/article/religion-389bcc56019f268cb1056e37a517bd6c>

- [32] LANGMAN PETER. *Desperate identities: A bio-psycho-social analysis of perpetrators of mass violence*. *Criminol Public Policy*. 2019; [online] [cit. 29.1.2022] 14 s. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12468>
- [33] 2083.wz.cz. *2083 Evropská deklarace nezávislosti – manifest*. [online] [cit.27.11.2021] Dostupné z: <http://www.2083.wz.cz/>
- [34] ct24.ceskatelevize.cz. *Před deseti lety Norsko postihla tragédie. Breivik si oblékl policejní uniformu a vzal život 77 lidem*. [online] [cit. 27.11.2021] Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3340238-pred-deseti-lety-norsko-postihla-tragedie-breivik-si-oblekl-policejni-uniformu-a-vzal>
- [35] idnes.cz. *Breivik poslal e-mail deseti Čechům*. [online] [cit. 27.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/breivik-poslal-e-mail-deseti-cechum-brali-jsme-to-jako-spam-rikaji.A110804_095106_zahranicni_stf
- [36] ZLATOHLÁVKOVÁ Dana, *Horizont ČT24 – psychologický profil Anderse Breivika* [online]. Praha: Česká televize- ČT24, vysíláno dne 18.3.2016, 30 minut. [cit.27.11.2021]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10316155327-horizont-ct24/216411058050318/obsah/460047-psychologicky-profil-anderse-breivika/>
- [37] LANGMAN PETER. *Desperate identities: A bio-psycho-social analysis of perpetrators of mass violence*. *Criminol Public Policy*. 2019; [online] [cit. 29.1.2022] 15-16 s. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12468>
- [38] bbc.com. *Christchurch mosque attack*. [online] [cit.27.11.2021] Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-53919624>
- [39] idnes.cz. *Ukrajinci vydali manifest střelce z Christchurchu knižně. Zéland protestuje*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/novy-zeland-manifest-strelce-z-christchurchu-se-prodava-jako-kniha-ukrajina.A190822_121421_zahranicni_kha
- [40] policie.cz. *Střelba v mešitách na Novém Zélandu si vyžádala 49 mrtvých*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/strelba-v-mesitach-na-novem-zelandu-si-vyzadala-49-mrtvych.aspx>
- [41] scmp.com. *New Zealand shooting*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: <https://www.scmp.com/news/asia/australasia/article/3001957/new-zealand-mosque-shooter-who-called-himself-brenton-tarrant>

- [42] idnes.cz. Střelec z *novozélandských mešit dostal za vraždu 51 lidí doživotí*. [online] [cit.28.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/tarrant-christchurch-dozivoti-mesita.A200827_055517_zahranicni_bur
- [43] i.stuff.co.nz. No remorse and narcissistic, the psychology of the Christchurch mosque shooter. [online] [cit.25.1.2022] Dostupné z: <https://i.stuff.co.nz/national/christchurch-shooting/122581954/no-remorse-and-narcissistic-the-psycholog-of-the-christchurch-mosque-shooter>
- [44] encyklopedie.soc.cas.cz. *Sociologická encyklopedie – pojem sekundární analýza*. [online] [19.11.2021] Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Anal%C3%BDza_sekund%C3%A1rn%C3%AAD
- [45] mvcr.cz, *Definice pojmu terorismus*. [online] [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>
- [46] novinky.cz, *Francie: Noty udává krajní pravice*. [cit.15.1.2022]. [online] Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/clanek/francie-noty-udava-krajni-pravice-40383912>
- [47] thelocal.fr., *In numbers the real story of immigration in France*. [cit. 15.1.2022]. [online] Dostupné z: <https://www.thelocal.fr/20211015/in-numbers-the-real-story-of-immigration-in-france/>
- [48] europol.eu *European union terrorism situation and trend report Te-Sat 2020*. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2020>
- [49] europol.eu. europol.eu. *European union terrorism situation and trend report Te-Sat 2021*. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2021-tesat>

- [50] europol.eu. europol.eu. *European union terrorism situation and trade report Te-Sat 2021*. [online] [cit.15.1.2022] Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2021-tesat>
- [51] start.umd.edu. *Vyhledávání v databázi GTD*. [online]. [cit. 20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.start.umd.edu/gtd/search/Results.aspx?>
- [52] bbc.com. *Racism fuelling far-right threat in UK-MI5's Ken McCallum wals*. [online].[cit.20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/uk-57829261>
- [53] migrationpolicy.com, *United Kingdom shift immigration interrupted Brexit and pandemic*. [online].[cit.20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/united-kingdom-shift-immigration-interrupted-brexit-pandemic>
- [54] pewresearch.org. *Europes unauthorized immigrant population peaks in 2016, then levels off*. [online].[cit.20.1.2022]. Dostupné z: <https://www.pewresearch.org/global/2019/11/13/europes-unauthorized-immigrant-population-peaks-in-2016-then-levels-off/>
- [55] cps.gov.uk, *Grammar schoolboy sentenced for encouraging far-right terrorism and possessing indecent images of children*. [online].[cit.21.1.2022] Dostupné z: <https://www.cps.gov.uk/cps/news/grammar-schoolboy-sentenced-encouraging-far-right-terrorism-and-possessing-indecent-images>
- [56]cps.gov.uk, *Youngest british terrorist sentenced neo nazi manuals stash*. [online].[cit.21.1.2022] Dostupné z: <https://www.cps.gov.uk/cps/news/youngest-british-terrorist-sentenced-neo-nazi-manuals-stash>
- [57] cps.gov.uk, *Former police officer jailed for NA membership*. [online].[cit.21.1.2022] Dostupné z: <https://www.cps.gov.uk/cps/news/former-police-officer-jailed-national-action-membership>

- [58] ALLEN Grahame, Megan HARDING, *Terrorism in Great Britain: statistics* [online]. House of Commons Library, 2021. Dostupné z: <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-7613/CBP-7613.pdf>
- [59] migrationpolicy.org, *Borderless Europe free movement*. [online]. [cit.20.1.2022] Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/borderless-europe-free-movement>
- [60] aljazeera.com. *Angela Merkel's mixed legacy: Open-door policy, rise of far right*. [online]. [cit.21.1.2022]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2018/12/8/angela-merkels-mixed-legacy-open-door-policy-rise-of-far-right>
- [61] irozhlas.cz. *Extremismus u německé policie*. [online] [cit.6.12.2021] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/extremismus-nemecka-policie-seehofer-pravice-radikalismus_2010061355_ada
- [62] idnes.cz, *Trump je modlou německé krajní pravice, konspirátoři věří, že je osvobodí*. [online]. [cit.20.1.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/usa-prezident-donald-trump-nemecko-krajni-pravice-extremismus-qanon-konspiracni-teorie-konspirace-ne.A200908_143505_zahranicni_dtt
- [63] theconversation.com. *Right-wing extremism: The new eave of global terrorism*. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: <https://theconversation.com/right-wing-extremism-the-new-wave-of-global-terrorism-147975>
- [64] dhs.gov. *National Terrorism Advisory System – Buletin, U.S Department of homeland security*. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: https://www.dhs.gov/sites/default/files/ntas/alerts/21_0813_ntas_bulletin_all-sectors.pdf
- [65] zpravy.aktualne.cz. *Místo, kde si píší američtí střelci*. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/co-je-stranka-8chan-web-kde-si-pisi-americti-teroriste/r~791c64c2b76411e9a305ac1f6b220ee8/>

- [66] idnes.cz. Ruský „facebook“ mění majitele, většinu získali Putinovi nejbližší. [online] [cit.30.11.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/rusko-vkontakte-pavel-durov-kovalcuk-selomov.A211203_115511_zahranicni_aha
- [67] europol.eu. europol.eu. *European union terrorism situation and trend report Te-Sat 2021*. [online] [cit.30.11.2021], str. 91. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2021-tesat>
- [68] radicalrightanalysis.com. The social media platform that welcomes QAnon with open arms. [online] [cit.30.11.2021]. Dostupné z: <https://www.radicalrightanalysis.com/2020/11/27/the-social-media-platform-that-welcomes-qanon-with-open-arms/>
- [69] BUNDE Tobias, Randolph Carr, Sophie Eisentraut, Christoph Erber, Julia Hammelehle, Laura Hartmann, Juliane Kabus, Franziska Stärk, and Julian Voje, securityconference.org. Munich Security Report 2020. [online] 2020, str.63 [cit. 30.11.2021] ISSN: 2365-2187 Dostupné z: https://securityconference.org/assets/user_upload/MunichSecurityReport2020.pdf
- [70] Institute for Economics & Peace. *Global Terrorism Index 2020: Measuring the Impact of Terrorism*, Sydney 2020. [online] 2020, str.60 [cit.30.11.2021] Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/reports> nebo <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GTI-2020-web-2.pdf>

Seznam grafů

Graf 1 - Počet útoků pravicových teroristů v EU v letech 2010-2020	50
Graf 2 - Pravicové teroristické útoky v jednotlivých státech EU v letech 2010-2020	53
Graf 3 - Počet útoků a počet zatčených osob na území EU v souvislosti s pravicovým terorismem	54
Graf 4 - Počet zatčených osob v jednotlivých státech EU v souvislosti s pravicovým terorismem v letech 2010-2020.....	55
Graf 5- Počet útoků ve Velké Británii od roku 2009-2019	58
Graf 6- Počet pachatelů páchajících jednotlivé útoky.....	59
Graf 7 - Využité zbraně	60
Graf 8 – Motiv pravicových teroristů.....	61
Graf 9 - Počet útoků v letech Německu 2009-2019.....	64
Graf 10 - Počet pachatelů páchajících jednotlivé útoky.....	65
Graf 11 - Využité zbraně	66
Graf 12 - Motiv pravicových teroristů.....	67
Graf 13 - Počet pravicových teroristických útoků v USA v letech 2009-2019.....	69
Graf 14 - Počet pachatelů páchajících jednotlivé útoky.....	70
Graf 15 - Využité zbraně	71
Graf 16 - Motiv pravicových teroristů.....	72

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Grafické znázornění pojmů..... 12

Zdroj: STÖSS, R. *Rechtsextremismus im vereinten Deutschland*. 1. vyd., Bonn: Friedrich Ebert Stiftung, 1999. 18 s.

(Danics Štefan, *Extremismus a militantní demokracie*. 1. vyd., Praha: PA ČR v Praze, 2014. ISBN 974-80-7251-430-4. 23. s.